

Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2025-2026

Kunnanhallitus 27.11.2023 § 161
Kunnanvaltuusto 11.12.2023 § 64

YLEISKATSAUS

Yleinen taloudellinen tilanne

Taloukasvu oli Suomessa alkuvuonna yllättävän hyvä palveluiden kasvun ansiosta. Teollisuuden tilanne on kuitenkin selvästi heikompi ja rakentaminen on syvässä laskussa. Loppuvuonna korkojen ja hintojen nousun vaikutus on talouteen edelleen negatiivinen ja tuotanto vähenee. Koko vuoden tasolla Suomen bruttokansantuote (BKT) ei kasva tänä vuonna, vaan pysyy viime vuoden tasolla.

Kysynnän odotetaan kuitenkin piristyvän niin Suomessa kuin maailmantaloudessa ensi vuonna, kun korkojen nousu pysähtyy, hintojen nousu hidastuu alle palkankorotusten, ja kotitalouksien ostovoima kääntyy kasvuun. Investointinäkymät ovat valoisat, vaikka tänä ja ensi vuonna asuntorakentaminen väheneekin rajusti. Energiasiirtymään liittyviä investointisuunnitelmia on ennätyskellisen paljon. Tuotannon kasvu nopeutuukin ja vuonna 2024 BKT kasvaa 1,2 prosenttia ja 1,8 prosenttia vuonna 2025.

Myös muualla Euroopassa hintojen ja korkojen nousu ovat lähes pysäyttäneet taloukasvun. Erityisesti Saksan talous on ollut ongelmisissa. Yhdysvalloissa taloukasvu on yllättänyt positiivisesti reaalityulojen elpymisen ja vahvan työllisyystilanteen ansiosta. Kiinassa kotimainen kulutus on ollut heikko eikä vientikään ole vetänyt. Lisäksi kiinteistösektori on jo ennen koronapandemiaa alkaneessa kriisissä edelleen. Taloukasvun ongelmat ovat kuitenkin saaneet Kiinan elvytystoimiin.

Kuluttajahintojen nousu on selvästi hidastunut viime vuoden lopun huipusta. Erityisesti inflaatiota on hidastanut energian hinnan lasku, mutta hintojen nousu on hidastunut myös muuten. Alkuvuonna inflaatiota on pitänyt yllä palvelut ja ruuan hinta sekä asuntoluottojen korot. Inflaation hidastuminen jatkuu myös loppuvuonna, mikä koventaa kotitalouksien ostovoimaa.

Kotitalouksien ostovoimaa parantaa myös palkkojen ja sosiaalietuuksien, kuten eläkkeiden, totuttua nopeampi nousu erityisesti tänä vuonna. Kotitalouksien tulojen kasvua hillitsee vuosina 2024 ja 2025 sosiaalietuuksien leikkaukset. Ostovoima kuitenkin kohenee ja kääntää yksityisen kulutuksen kasvuun ensi vuonna.

Alkuvuoden jatkunut työllisyyden kasvu on taittunut kesällä ja lievä lasku jatkuu loppuvuonna. Heikoin työllisyystilanne on rakentamisessa. Työllisyyden lasku jää kuitenkin lyhytaikaiseksi ja työllisyys kasvaa uudelleen jo ensi vuonna. Vuoteen 2025 mennessä 15–64-vuotiaiden työllisyysaste nousee 74,3 prosenttiin ja työttömyysaste

laskee 7 prosenttiin. Avoimien työpaikkojen määrä on vähentynyt huipusta selvästi, mutta niitä on edelleen varsin paljon.

Vienti ja tuonti laskevat kumpikin tänä vuonna, mutta tuonti selvästi enemmän ja ulkomaankaupan nettovaikutus kasvuun on positiivinen. Maailmankaupan piristyminen kääntää viennin kasvuun. Suomen hintakilpailukyky on kohtuullisen hyvä. Myös tuonnin kasvu nopeutuu, kun kulutus ja investoinnit lisääntyvät ensi vuodesta eteenpäin. Suomen vaihtotase pysyy negatiivisena. Venäjän markkinoiden sulkeutuminen on jättänyt pitkäaikaisen jäljen erityisesti palveluiden vientiin, jossa näkyy matkailun väheneminen Suomeen. Lisäksi yrityspalveluiden alijäämä on kasvanut ja tulevat investoinnit kasvattavat osaltaan alijäämää.

(Lähde: Valtiovarainministeriön taloudellinen katsaus 9.10.2023)

Talouden näkymät Vetelissä

Kunnan verotulojen kertymän arvioidaan olevan vuonna 2023 talousarviossa ennakoitua hieman pienempi. Valtionosuudet ovat toteutumassa suunnilleen talousarviossa ennakoidulla tavalla. Vuodesta 2023 näyttäisi tulevan kunnalle talouden osalta tasapainoinen vuosi, vaikka kahden aikaisemman vuoden ylijäämiin ei yllätäkään.

Vuodelle 2024 sekä verotulot että valtionosuudet ovat kasvussa. Tulojen kasvu kompensoi inflaatiosta johtuvien, poikkeuksellisten suurten valtakunnallisesti päätettyjen palkankorotusten vaikutusta. Kunnan menoista 62 prosenttia on henkilöstömenoja, joten palkankorotusten vaikutus on merkittävä kunnan talouden kehityksessä. Vuoden 2024 talousarvio on laadittu niukasti alijäämäiseksi. Alustavien valtionosuuslaskelmien perusteella valtionosuudet ovat kasvussa vuosina 2025–2026 huolimatta kuntien valtionosuuksiin kohdistuvista leikkauksista. Kuntien valtionosuuksia joudutaan leikkaamaan vuosina 2025–2027 lopullisten sote-siirtolaskelmien valmistuttua, jotta tasapaino kuntien ja valtion välillä sote-menojen siirrossa säilyy.

Hallinto ja kuntalaiset

Tiivistämme edelleen kuntastrategian mukaisesti yhteistyötä seutukunnan ja sen kuntien kanssa. Seutukunnan resursseja alueemme kehittämiseen on lisätty merkittävästi. Myös kunnan ohjelmisto- ja digiasioiden kehittäminen tapahtuu pääosin seutukunnan kuntien kanssa yhteistyössä. Olemme olleet seutukunnan kautta mukana työllisyyskokeilussa yhdessä Keski-Pohjanmaan kuntien kanssa. Vuoden 2025 alusta toiminta muuttuu maakunnassa pysyväksi, kun TE-palvelut siirtyvät kuntien vastuulle.

Kunnanhallituksen investoinneissa merkittävin kohde on vuoden 2022 lopussa päätetyn Kiinteistö Oy Vetelinraitin pääomittamisen viimeinen erä.

Sivistys

Varhaiskasvatuksessa toimitaan arvojen mukaisesti – leikki, liikunta ja läheisyys – ovat osa päivittäistä arjen toimintaa. Merkittävänä viitekehyyksenä toimii luonto, joka tarjoaa ehtymättömän oppimisympäristön kaikkien varhaiskasvatussyksiköiden läheisyydessä. Luontopäiväkotiryhmän pilotointi jatkuu ja tavoitteena on ryhmän vakiinaistaminen. Varhaiskasvatuksen henkilökunta osallistuu TCM-koulutukseen ja lisäksi tulevan vuoden ajalle varataan koulutusmäärärahaa mm. metsämörikkoulutuksiin ja Lapset puheeksi -menetelmäkoulutuksiin. Varhaiskasvatus on aktiivisesti mukana alueellisessa kehittämistyössä Itlan ja hyvinvointialueen kanssa. Päiväkodin henkilöstörakennetta muutetaan ensi syksystä lähtien niin, että osa lastenhoitajien toimista muutetaan sosionomin toimiksi. Dokumentointiin, viestintään ja toiminnan lapsilähtöisyyteen sekä varhaiskasvatussuunnitelman mukaiseen suunnitteluun ja kehittämiseen varataan riittävästi aikaa henkilöstölle.

Esi- ja perusopetuksessa tavoitteena on toimivan opiskeluhuollon kehittäminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Paikallisen tason lisäksi kehittämistyötä tehdään maakunnan kuntien, hyvinvointialueen ja Itlan kanssa. Opiskeluhuollon lisäksi on tärkeää, että poissaolomalli otetaan haltuun jokaisen opettajan toimesta oppilaiden yhdenvertaisen edun mukaisesti. Vetelin sivistystoimi kehittää yhdessä Kokkolan ja Itlan kanssa yläkouluun soveltuvaa ryhmänhallintamenetelmää; TCM soveltuu varhaiskasvatukseen ja alakouluun. Keväällä osa alakoulujen henkilökunnasta osallistuu TCM-koulutukseen. Hanketoiminta mahdollistaa koordinoivan erityisluokanopettajan työn ainakin kevään 2024 ajalle. Opiskelu-huollon hanke ja alueellinen ankkurihanke jatkuvat. Vetelin sivistystoimi on mukana sairaalakoulun konsultaatio seuraavan kolmen vuoden ajalle. Koulukeskuksen rakennuksia lähdetään muokkaamaan niin sisältä kuin ulkoakin. Tähän liittyen on nimetty tilatyöryhmä, jonka ensimmäisenä tehtävänä on arkkitehdin kilpailuttaminen ja suunnitteluprosessin läpivieminen vuoden 2024 aikana.

Vetelin lukio jatkaa toimintaansa yksisarjaisena lukiona. Lukion panostaa laadukkaaseen opetukseen ja monipuoliseen yhteistyöhön toisen asteen ja korkea-asteen koulutuksen järjestäjien kanssa. Vetelin lukio tekee yhteistyötä Finest Futuren kanssa. Tavoitteena on, että lukuvuonna 2024–2025 lukiossa opiskelee 40 opiskelijaa, joista osa on kansainvälisiä opiskelijoita.

Omatoimikirjaston on tarkoitus palvelulla asiakkaita 1.2.2024 alkaen. Vuoden 2023 lopulla päätetään omatoimikirjaston aukioloajasta sekä aukioloajasta, jolloin henkilökunta on palvelemassa asiakkaita. Alkuvuodesta henkilöstöresurssia kohdennetaan opastukseen. Kirjastossa keskitytään perustehtävän hoitamiseen, innostavaan kokoelmatyöhön ja monipuoliseen kirjastonkäytön opetukseen ja lukemisen innostamistyöhön.

Yksi tärkeimmistä tehtävistä on avata nuorisotilan ovet alkuvuodesta 2024 ja luoda sinne monipuolista ja kiinnostavaa toimintaa, jonka mahdollisimman moni veteliläinen löytäisi. Liikuntakeskuksessa jatketaan kuntosalin kaluston ja välineistön uudistamista. Uimahallissa pilotoidaan vuoden 2024 aikana lauantain aukioloaikaa nykyisten aukioloaikojen lisäksi. Nuorisovaltuustolle varataan mahdollisuus kesäkonsertin järjestämiseen Vetelin markkinoiden yhteydessä. Avustuksiin varataan 4H-yhdistykselle 8 500 €, liikunta-avustuksiin 15 000 € ja nuorisotoimen avustuksiin 3500 €. Koulunuorisotyön kehittämistä jatketaan ja yhteistyötä etsivän nuorisotyön saralla yhdessä Halsuan ja Kaustisen kuntien kanssa jatketaan.

Kulttuuritoimen avustuksissa on pieniä korotuksia ja sivistystoimi on sitoutunut mukaan lastenkulttuurikeskus Lykyn toimintaan. Lisäksi kulttuuritoimelle on siirretty toimintakuluihin osa Taidekartanon sisäisistä vuokrista (12 000 €), joka mahdollistaa yhdistyksille monipuolisen kulttuuritarjonnan järjestämisen ensi vuoden aikana arvokkaissa puitteissa.

Investointeihin varataan sekä nuorisotilalle että kuntosalille 15 000 € kalustukseen. Lisäksi investointeihin varataan omatoimikirjastolle 32 000 € toimintamenoa ja hanketuloa 11 500 €, sillä projektia ei mahdollisesti saada valmiiksi vuoden 2023 puolella.

Tekninen ja ympäristö

Kunnan tekninen sektori vastaa Vetelin kunnan kaavakatujen ja liikenneväylien kunnossapidosta. Kunnossapitoon kuuluu talvikunnossapito: auraus, hiekoitus ja polanteiden poisto. Tarvittaessa lumen kuljetus pois risteysalueilta. Katujen harjaukset sekä kesäaikaan teiden varsien niitto. Liikenneturvallisuustyötä jatketaan ja siinä on varauduttu toimenpideohjelman mukaisiin ensisijaisiin toimenpiteisiin. Tekninen toimi tukee yksityisteitä talviaurausten ja kesäkunnossapitoavustusten muodossa edellisten vuosien tavoin, mutta yksityistielain mukaan kunta voi avustaa vain rekisteröityneitä tiekuntia.

Tekninen sektori vastaa rakennusvalvonnasta, jossa on siirrytty sähköiseen lupakäsittelyyn talousarviovuonna. Ympäristövalvonnan osalta on menossa Haapajärven vesistöhanke, jossa on

vetäjänä Ely-keskus. Räyriinginjärven kunnostushankkeessa on vetäjänä Pohjanmaan vesi ja ympäristö ry.

Kaavoitustyö on merkittävässä roolissa kehitettäessä maankäytön suunnittelua. Tekninen on käynnistänyt ajantasakaavan teon. Kuntakeskuksen alue on ilmakuvaattu, pohjakartan tekoa varten, sekä tarkemmitattu kiinteistöjen rajapyykkejä, niiden pyykkien osalta, joiden sijaintitarkkuus on yli 0,3 m.

Merkittävimmät kiinteistöihin koskevat kunnostustyöt ovat olleet Tunkkarin terveystakeskuksen ns. neuvolasiiven peruskorjaus. Seuraava isompi kunnostus kohde on hammashoitolan siiven katon uusiminen sekä piha-alue, jotka on tarkoitus toteuttaa vuonna 2024. Näiden toimien jälkeen, rakennuksessa on lähinnä pienimuotoista korjaustarvetta, jota jatketaan 10 v pitkän tähtäimen suunnitelman mukaisesti. Liikuntakeskuksessa on kuntosali peruskorjattu sekä ylä- että alasali. Vetelin koulukeskukseen on tehty kattavat kuntotutkimukset. Rakennuksien yleiskunto on hyvä ja kunnostettavissa. Syksyllä koulukeskukseen on käynnistetty lisäksi hankesuunnittelu, jonka tulosten perusteella voidaan tehdä esitys koulukeskuksen peruskorjaukselle.

Talousarvion sitovuus

Talousarvion 2024 ja taloussuunnitelman 2025–2026 vuosi 2024 on sitova talousarvio ja suunnitelmavuodet 2025–2026 ovat pohjana seuraavan vuoden suunnitelman laatimiselle. Käyttötalouso- osassa sitovuustaso on toimintamenot ja toimintatulot toimielimittäin. Investointiosassa sitovuus määräytyy osastoittain määrärahan puitteissa. Osastolla tarkoitetaan tässä yhteydessä esimerkiksi koko kaavateiden rakentaminen kohtaa eikä yksittäisen kaavatien rakentamista. Pienhankintaraja on 8 400 €.

Rahoituslaskelman sitovia eriä ovat lainakannan muutokset. Sitovuus edellyttää, että kunnanvaltuuston on ennen talousarviovuoden loppumista hyväksyttävä muutokset talousarvioon.

TULOSLASKELMA (ulkoinen)	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024	Talous- suunnitelma (1000) € 2025	Talous- suunnitelma (1000) € 2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1 509 104	348 959	485 546	495	505
Maksutuotot	274 281	225 000	191 700	196	199
Tuet ja avustukset	248 172	289 121	247 381	239	243
Muut toimintatuotot	1 670 405	1 279 187	1 298 876	1 325	1 351
	3 701 962	2 142 267	2 223 503	2 255	2 299
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-7 035 686	-6 409 206	-6 861 270	-7 050	-7 171
Palkat ja palkkiot	-5 505 639	-5 212 406	-5 605 578	-5 725	-5 820
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-1 360 445	-1 047 729	-1 118 888	-1 149	-1 171
Muut henkilösivukulut	-169 602	-149 071	-136 804	-175	-180
Palvelujen ostot	-15 418 360	-2 149 016	-2 285 277	-2 521	-2 558
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 677 625	-1 387 945	-1 344 077	-1 370	-1 397
Avustukset	-407 337	-428 450	-441 930	-449	-452
Muut toimintakulut	-434 926	-182 204	-183 214	-187	-190
	-24 973 934	-10 556 821	-11 115 768	-11 577	-11 768
TOIMINTAKATE	-21 271 972	-8 414 554	-8 892 265	-9 322	-9 469
Verotulot	11 340 687	6 384 000	6 480 000	6 447	6 565
Kunnallisvero	9 505 827	4 904 000	5 045 000	4 971	5 076
Kiinteistövero	798 774	795 000	866 000	867	867
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 036 086	685 000	569 000	609	622
Valtionosuudet	12 252 594	3 275 599	3 493 118	4 041	3 989
Peruspalvelujen valtionosuus	6 762 252	757 681	847 892		
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	2 974 678	1 620 249	1 638 185		
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	196 459	203 119	287 703		
Veromenetyksen kompensatiot	2 319 205	694 550	719 338		
Rahoitustuotot ja -kulut:					
Korkotuotot	103 940	90 130	90 130	90	90
Muut rahoitustuotot	328 568	14 200	144 200	140	140
Korkokulut	-105 025	-315 000	-320 000	-320	-320
Muut rahoituskulut	-653	-200	-200	0	0
	326 830	-210 870	-85 870	-90	-90
VUOSIKATE	2 648 139	1 034 175	994 983	1 076	994
Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkä- vaikutteisista menoista					
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 052 140	-943 846	-1 014 950	-1 016	-1 015
Arvonlennut					
Satunnaiset tuotot ja kulut					
TILIKAUDEN TULOS	1 596 000	90 329	-19 967	60	-20
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	6 353	6 353	6 353	6	6
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 602 353	96 682	-13 614	66	-14
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	4 096 595	4 193 277	4 179 663	4 246	4 232

RAHOITUSLASKELMA

	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024	Talous- suunnitelma (1000) € 2025	Talous- suunnitelma (1000) € 2026
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	2 648 139	1 034 175	994 983	1 076	994
Tulorahoituksen korjaukset	-40 346				
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-2 553 164	-2 297 400	-3 056 000	-3 060	-2 660
Rahoitusosuudet investointimenoihin	25 000	245 000	76 500	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 605 086				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 684 715	-1 018 225	-1 984 517	-1 984	-1 666
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset					
Antolainasaamisten vähennykset	55 103				
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		2 600 000	2 500 000	2 660	2 160
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-962 580	-782 580	-482 580	-489	-494
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 500 000	-600 000	1 000 000		
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-5 127				
Vaihto-omaisuuden muutos	7 159				
Saamisten muutos	-541 249	1 221 774			
Korottomien velkojen muutos	-83 013				
Rahoituksen rahavirta	-3 029 706	2 439 194	3 017 420	2 171	1 666
Rahavarojen muutos	-1 344 992	1 420 969	1 032 903	188	0
Lainakanta 31.12, 1000 euroa	14 405 406	14 401 052	17 418 472	19 590	21 256
Lainakanta, €/asukas (31.12.2022 as.luku 2947)	4 888	4 887	5 911	7	7

Verot

Tuloveroprosentti vuonna 2024 on 9,80. Kiinteistöveroprosentit ovat: yleinen kiinteistöveroprosentti 0,95 (rakennukset) ja 1,30 (maapohja), vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti on 0,60 ja muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti on 1,05. Voimalaitosprosentti on 3,10, yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöveroprosentti 0,00 ja rakentamattoman rakennuspaikan 3,00.

Valtionosuudet

Vuoden 2024 valtionosuusarvio pohjautuu Valtiovarainministeriön laskelmiin opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuutta lukuun ottamatta. Suunnitelmavuodet ovat Valtiovarainministeriön arvioita, joiden pohjaksi ei ole olemassa laskelmia.

Saamisten muutos 2023

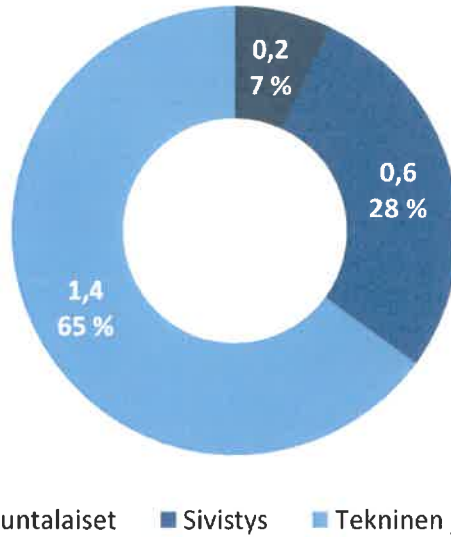
Rahoituslaskelman saamisten muutoksissa on vuoden 2023 osalta huomioitu Soiten heinäkuussa 2023 palauttama kuntaosuus vuoden 2022 tuloksen perusteella. Saamisten muutosta ei ole budjetoitu vuodelle 2023, mutta summan suuruudesta johtuen sillä on merkittävä vaikutus kunnan lainakannan laskennassa.

KÄYTTÖTALOUSOSAN YHTEENVETO

Ulkoiset ja sisäiset tulot	TP 2022	TA 2023	TS 2024 (1000€)	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025 (1000€)	TS 2026 (1000€)
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	6 623	5 000	5	14 000	14 000	0	0
TARKASTUSLAUTAKUNTA	11 188	14 265	15	14 336	14 336	15	15
KUNNANVALTUUSTO	33 369	36 753	37	38 972	38 972	40	41
KUNNANHALLITUS	690 516	645 186	658	686 214	686 214	701	714
Yleishallinto	23 400	15 953	16	43 570	43 570	45	45
Tukipalvelut	641 734	573 493	585	626 444	626 444	639	652
Työllistäminen	1 259	16 200	17	16 200	16 200	17	17
Elinvoimapalvelut	91	39 540	40	0	0	0	0
Yhteistoiminta ja kuntaosuudet	24 032	0	0	0	0	0	0
SIVISTYSLAUTAKUNTA	511 332	431 982	432	415 039	415 039	423	432
Varhaiskasvatus	146 779	109 280	111	47 700	47 700	49	50
Perusopetus	169 298	126 696	122	200 887	200 887	205	209
Muu koulutus	581	0	0	0	0	0	0
Kirjasto	6 990	12 518	13	1 600	1 600	2	2
Kulttuuri	0	0	0	0	0	0	0
Nuoriso ja liikunta	187 684	183 488	186	164 852	164 852	168	172
KANSALAI SOPISTO	194 682	190 759	195	221 747	221 747	226	231
TEKNINEN LAUTAKUNTA	4 875 697	3 646 079	3 718	4 072 106	4 072 106	4 154	4 237
Tekninen hallinto	212 555	215 635	220	284 190	284 190	290	296
Liikenneväylät	833	850	1	890	890	1	1
Puistot ja yleiset alueet	3 194	0	0	0	0	0	0
Maa- ja metsätilat	67 777	37 800	39	47 000	47 000	48	49
Toimitila- ja vuokrauspalvelut	2 896 179	2 915 555	2 974	3 193 505	3 193 505	3 257	3 323
Asuminen	187 614	0	0	0	0	0	0
Ruokahuolto	1 507 545	476 239	484	546 521	546 521	557	569
Tulot yhteensä	6 323 410	4 970 024	5 060	5 462 414	5 462 414	5 559	5 669

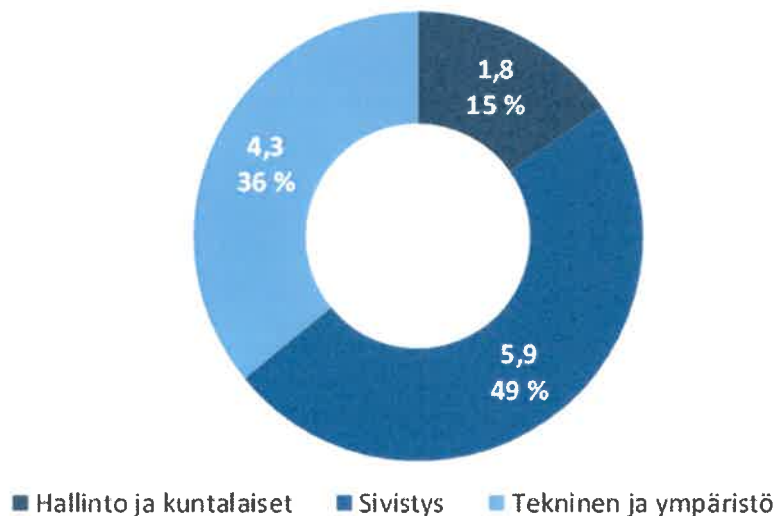
Ulkoiset ja sisäiset menot	TP 2022	TA 2023	TS 2024 (1000€)	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025 (1000€)	TS 2026 (1000€)
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	-6 619	-12 112	-12	-22 267	-22 154	-7	0
TARKASTUSLAUTAKUNTA	-11 188	-14 265	-15	-14 336	-14 317	-15	-15
KUNNANVALTUUSTO	-33 368	-37 120	-38	-38 972	-38 874	-41	-41
KUNNANHALLITUS	-14 799 441	-1 804 688	-1 836	-1 895 177	-1 893 247	-2 146	-2 156
Yleishallinto	-523 223	-326 566	-328	-432 641	-433 605	-459	-450
Tukipalvelut	-633 366	-598 992	-611	-621 966	-619 389	-645	-647
Työllistäminen	-123 902	-169 607	-173	-169 408	-169 091	-358	-361
Elinvoimapalvelut	-250 654	-405 439	-414	-353 994	-353 994	-361	-368
Yhteistoiminta ja kuntaosuudet	-13 268 296	-304 084	-310	-317 168	-317 168	-324	-330
SIVISTYSLAUTAKUNTA	-7 059 931	-7 451 499	-7 584	-7 901 743	-7 866 539	-8 053	-8 215
Varhaiskasvatus	-1 498 254	-1 569 649	-1 601	-1 582 304	-1 574 435	-1 612	-1 645
Perusopetus	-4 142 299	-4 308 234	-4 378	-4 628 619	-4 607 692	-4 717	-4 812
Muu koulutus	-493 419	-517 666	-528	-604 673	-601 684	-616	-629
Kirjasto	-249 305	-251 887	-257	-262 823	-261 751	-268	-273
Kulttuuri	-14 668	-25 947	-26	-37 768	-37 685	-39	-39
Nuoriso ja liikunta	-661 986	-778 116	-794	-785 556	-783 292	-801	-817
KANSALAI SOPISTO	-487 344	-486 222	-496	-516 091	-513 092	-526	-536
TEKNINEN LAUTAKUNTA	-5 197 495	-3 578 672	-3 648	-4 013 613	-4 006 456	-4 091	-4 174
Tekninen hallinto	-671 164	-362 907	-370	-478 182	-476 341	-487	-497
Liikenneväylät	-238 314	-264 033	-269	-317 663	-322 611	-324	-330
Puistot ja yleiset alueet	-182 512	-202 962	-207	-174 961	-174 578	-178	-182
Maa- ja metsätilat	-55 466	-9 577	-10	-15 827	-15 827	-16	-16
Toimitila- ja vuokrauspalvelut	-2 368 569	-2 218 062	-2 262	-2 460 763	-2 452 977	-2 508	-2 559
Asuminen	-137 238	-23 985	-24	-29 686	-29 686	-30	-31
Ruokahuolto	-1 544 232	-497 146	-506	-536 531	-534 436	-547	-558
Menot yhteensä	-27 595 382	-13 384 578	-13 629	-14 402 199	-14 354 679	-14 879	-15 136

Ulkoiset toimintatuotot 2024, milj. €

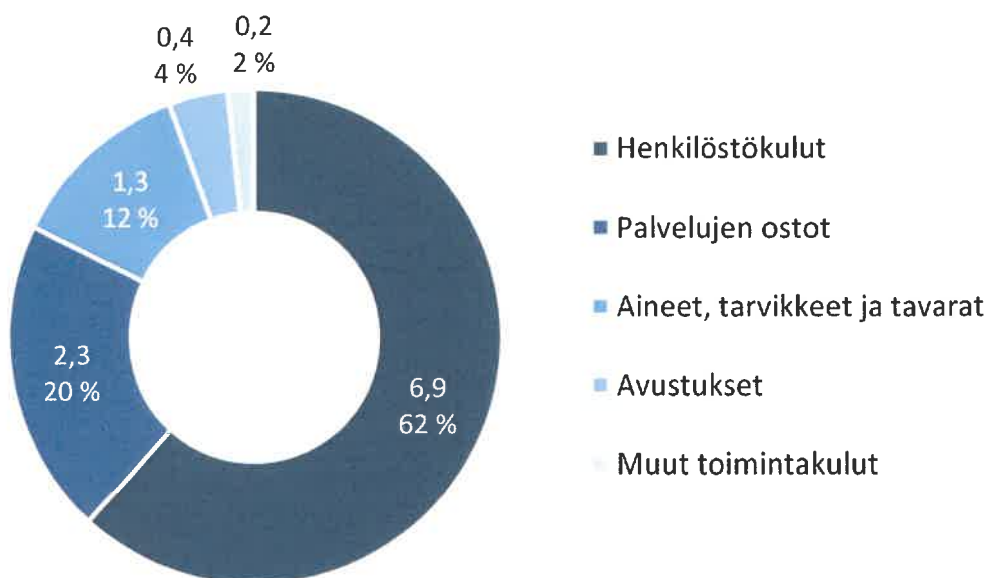

Kunnan ulkoisista toimintatuotoista suurin osa kertyy teknisen toimen tilavuokrista. Asiakkailta perittävien maksujen merkitys on vähäisempi. Toimintakuluista suurin osa muodostuu sivistystoimessa, erityisesti perusopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa.

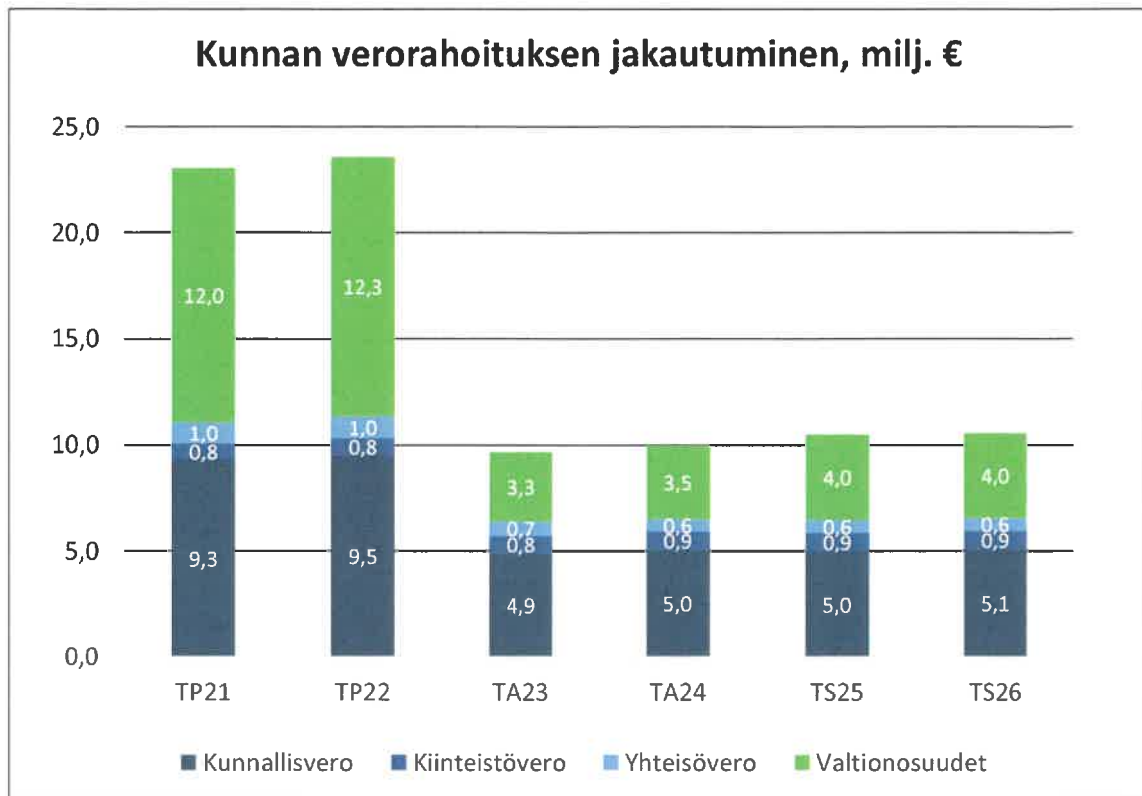
Ulkoiset toimintakulut 2024 (sis. poistot), milj. €

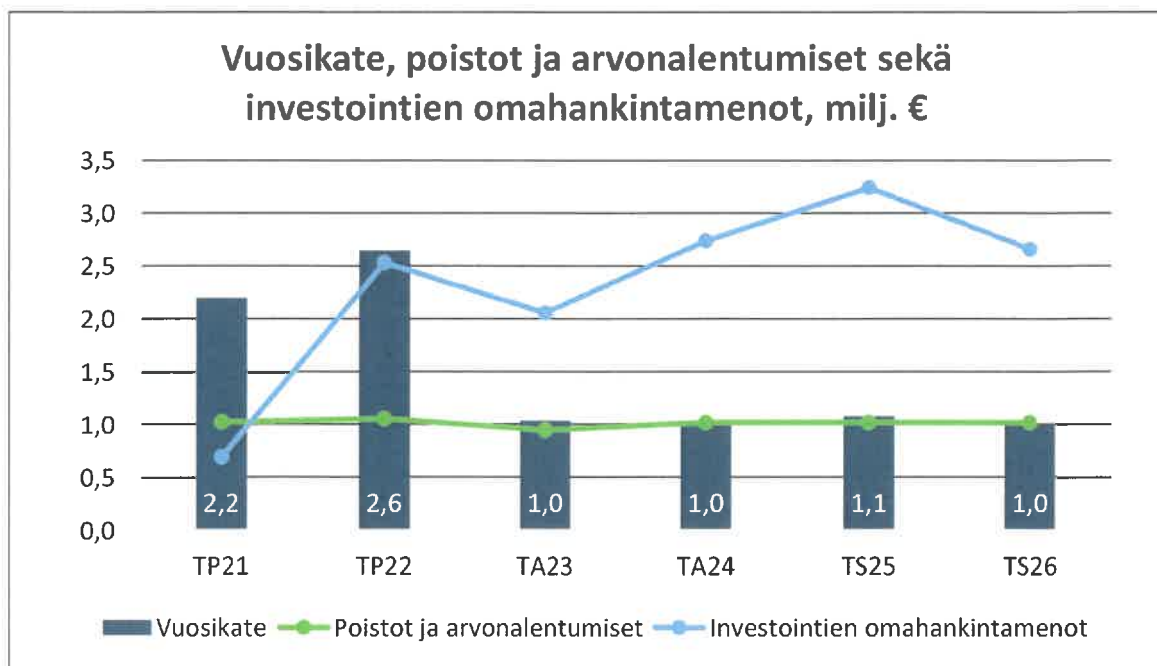
Toimintakulujen jakauma 2024, milj. €

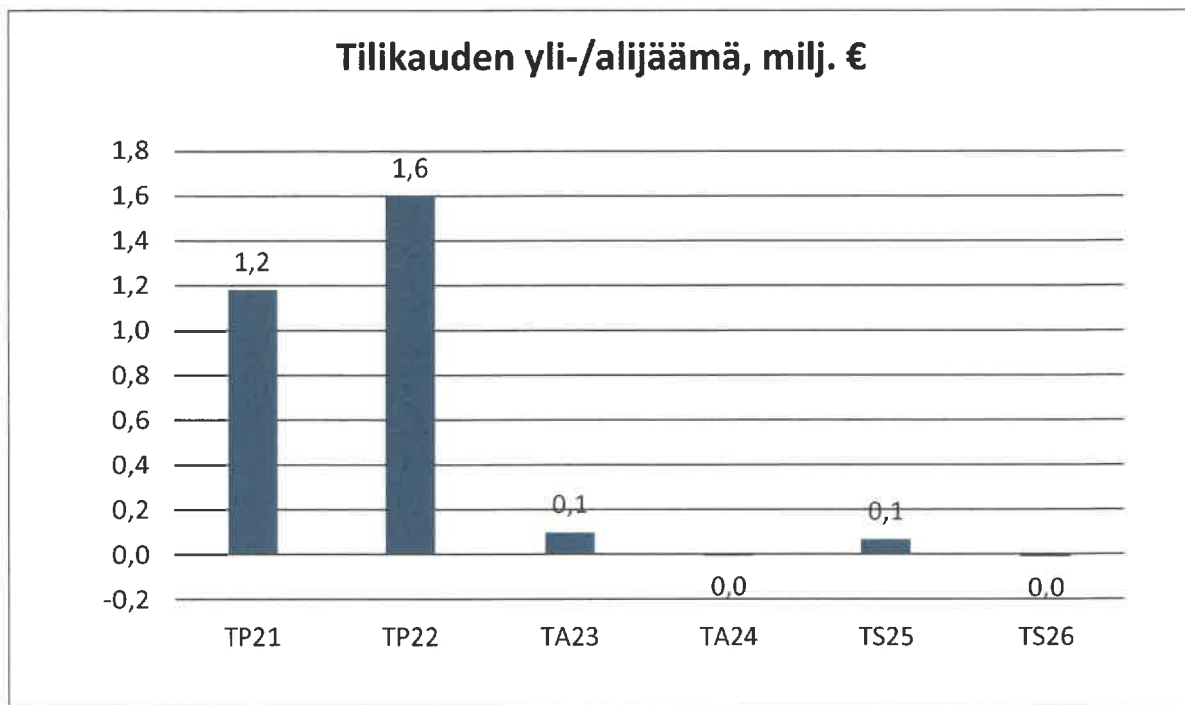

Kunnan vuoden 2024 toimintakuluista henkilöstökuluihin kuluu 62 prosenttia, palvelujen ostoihin 20 prosenttia, aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin 12 prosenttia. Palvelujen ostoissa suurimmat erät liittyvät kuntayhteistyöhön esimerkiksi Keski-Pohjanmaan liiton, Kaustisen seutukunnan ja Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollon osalta. Vuodelle 2025 yhteistyöhön tulee lisäkustannuksia TE-uudistuksen myötä, kun kunnille siirtyy valtiolta vastuu työvoima- ja elinkeinopalveluista. Valtio tukee uudistusta valtionosuuksia kasvattamalla. Aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa suurimmat erät ovat sähkö- ja lämpöenergian ostot.

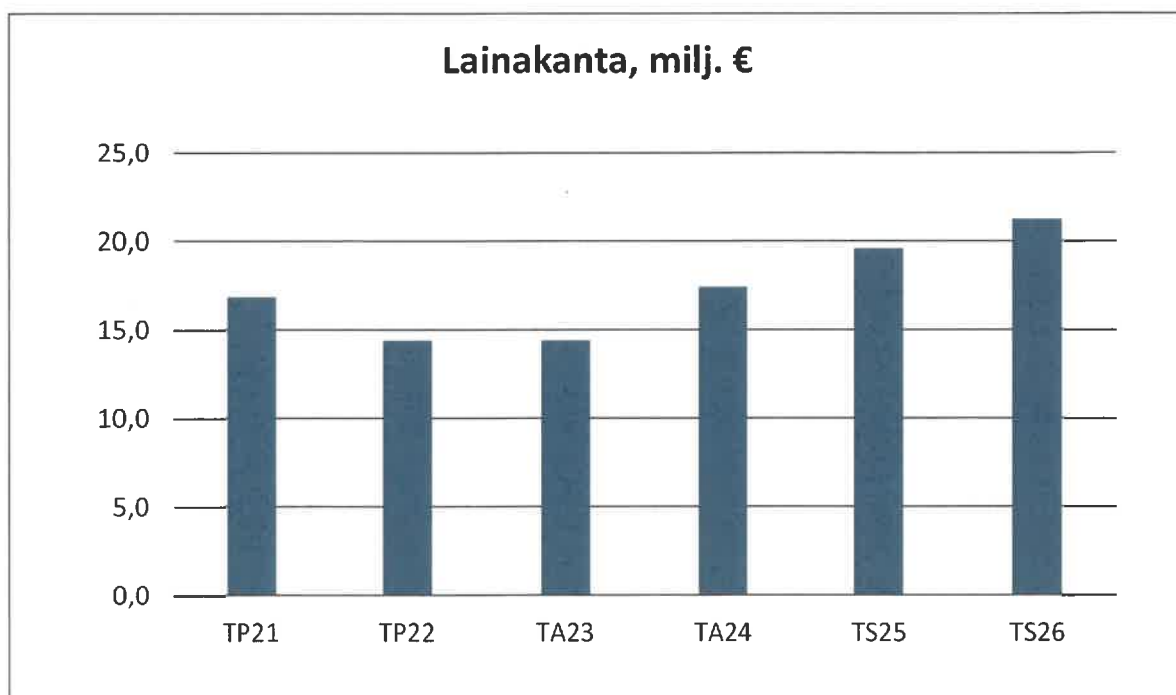

Kunnan verorahoituksessa valtionosuuksien merkitys pieni sote-uudistuksen myötä vuodelle 2023. Aikaisemmin yli puolet verorahoituksesta tuli valtionosuuksien kautta, mutta vuodesta 2023 alkaen valtionosuudet ovat enää noin kolmannes verorahoituksesta. Suunnitelmavuosille 2025–2026 valtionosuuksissa on Valtionvarainministeriön ennakkolaskelmissa kasvua, vaikka sote-uudistukseen liittyen kuntien valtionosuuksia joudutaan jälkikäteen leikkaamaan vuosina 2025–2027 sote-siirtolaskelmien tarkennuttua. Poistoja merkittävästi suuremmat investoinnit kasvattavat velkamäärää vuosina 2024–2026.

Kunnan vuoden 2024 talousarvio on niukasti alijäämäinen. Suunnitelmavuodet 2025–2026 ovat myös hyvin lähellä tasapainoa. Kunnan lainakanta ei kasva vuonna 2023, vaikka talousarvion investoinnit ovat merkittävästi vuosikatetta isompia. Soiten heinäkuussa 2023 suorittamalla vuoden 2022 kuntaosuuksien ylijäämän palautuksella katetaan investointien ja vuosikatteen välinen ero. Vuosina 2024–2026 lainakanta on merkittävässä kasvussa, mikäli investoinnit toteutuvat suunnitellusti.

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Määrärahat

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	TS 2024 (1000€)	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025 (1000€)	TS 2026 (1000€)
Toimintatuotot	6 623	5 000	5	14 000	14 000	0	0
Toimintakulut	-6 619	-12 112	-12	-22 267	-22 154	-7	0
Toimintakate	4	-7 112	-7	-8 267	-8 154	-7	0
Poistot							
Tilikauden yli-/alijäämä	4	-7 112	-7	-8 267	-8 154	-7	0

Toiminta

Vuonna 2024 järjestetään presidentinvaali (mahdollisesti 2. kierrosta) sekä europarlamenttivaalit. Vuonna 2025 järjestetään alue- ja kuntavaalit ja vuonna 2027 eduskuntavaalit.

Tavoitteet

Vaalien toimittaminen onnistuneesti.

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Määrärahat

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	TS 2024 (1000€)	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025 (1000€)	TS 2026 (1000€)
Toimintatuotot	11 188	14 265	15	14 336	14 336	15	15
Toimintakulut	-11 188	-14 265	-15	-14 336	-14 317	-15	-15
Toimintakate	0	-12 811	-13	0	19	-1	0
Poistot							
Tilikauden yli-/alijäämä	0	-12 811	-13	0	19	-1	0

Toiminta

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on selvittää, onko kuntaa johdettu valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti. Lautakunta perehtyy hallintoon ja palvelujen tuottamiseen kuulemalla hallinnonalojen johtavia viranhaltijoita ja tarvittaessa muita työntekijöitä sekä palvelujen käyttäjiä.

KUNNANVALTUUSTO

Määrärahat

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	TS 2024 (1000€)	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025 (1000€)	TS 2026 (1000€)
Toimintatuotot	33 369	36 753	37	38 972	38 972	40	41
Toimintakulut	-33 368	-37 120	-38	-38 972	-38 874	-41	-41
Toimintakate	1	-367	-1	0	98	-1	0
Poistot							
Tilikauden yli-/alijäämä	1	-367	-1	0	98	-1	0

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää:

- 1) kuntastrategiasta;
- 2) hallintosäännöstä;
- 3) talousarviosta ja taloussuunnitelmasta;
- 4) omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta;
- 5) liikelaitokselle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista;
- 6) varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista;
- 7) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista;
- 8) palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista;
- 9) takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta;
- 10) jäsenten valitsemisesta toimielimiin, jollei jäljempänä toisin säädetä;
- 11) luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista;
- 12) tilitarkastajien valitsemisesta;
- 13) tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta
- 14) muista valtuuston päätettäväksi säädetyistä ja määrätyistä asioista.

Vetelin Kuntastrategia 2023-2025

Vetelin kunnan arvot

Arvot kertovat, mihin organisaatiossa uskotaan ja mikä ohjaa toimintaamme. Käsitteenä arvot kytkeytyvät yksilön tunteisiin, ne toimivat kuin geneettinen koodi ohjaten välillä myös tiedostamattomasti niin yksilön, ryhmän kuin organisaation valintoja.

Arvojamme ovat:

Rakkaus - Pidämme kaikki mukana, teemme yhdessä ja kehitämme kestäväää kuntaa tuleville sukupolville.

Rohkeus - Kehitämme rohkeasti ja kokeilemme uutta.

Reippaus - Toimimme joustavasti ja positiivisella palveluasenteella.

Vetelin kunnan tahtotila eli visio vuoteen 2035

Veteli – sujuvaa arkea, aktiivista elämää ja kestäväää elinvoimaa meitä varten.

Visio kertoo, mitä tavoittelemme.

Toiminta-ajatuksemme on:

Mahdollistamme kuntalaisille sujuvan arjen ja hyvän elämän.

Toiminta-ajatus kertoo, miksi olemme olemassa.

Vetelin kuntastrategian päätavoitteet:

1. **Asukkaiden hyvinvoinnin lisääminen**
2. **Tapahtumien ja aktiivisen tekemisen yhteisö**
3. **Eri tarpeisiin vastaavaa ja houkuttelevaa asumista**
4. **Yrittäjyyden tukeminen ja osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen**
5. **Uusiutuvat energiaratkaisut elinvoiman lähteinä.**
6. **Alueellisesti toimiva ja tehokas kuntakonserni**

Päätavoitteet kertovat mitä tavoittelemme ja mihin pyrkimällä varmistamme tahtotilamme eli vision toteutumisen.

Vetelin kuntastrategian kärkitoimenpiteet:

Tavoite	Kärkitoimenpiteet
Asukkaiden hyvinvoinnin lisääminen	<ul style="list-style-type: none">• Uudistetun modernin ja vetovoimaisen koulukeskuksen kehittäminen perusopetukselle ja lukiolle<ul style="list-style-type: none">○ Rakennusten kunnan kartoitus○ Kehityssuunnitelmat kuntokartoituksen perusteella○ Purku ja uuden rakentaminen sekä kunnostukset suunnitelman mukaisesti• Lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääminen harrastustoimintaa ja nuorisotiloja kehittämällä yhteistyössä järjestöjen ja naapurikuntien kanssa• Perheiden tukeminen sekä yhteistyö hyvinvointialueen kanssa
Tapahtumien ja aktiivisen tekemisen yhteisö	<ul style="list-style-type: none">• Tapahtumien vuosikellon kehittäminen vuosittaiseksi perinteeksi yhdessä järjestöjen kanssa
Eri tarpeisiin vastaavaa ja houkuttelevaa asumista	<ul style="list-style-type: none">• Rantarakentamisen nostaminen veto- ja pitovoimatekijäksi• Vuokra-asuntojen lisääminen kuntaan ja nykyisten kunnossapito

Yrittäjyyden tukeminen ja osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen	<ul style="list-style-type: none"> • Elinvoimalupauksen toimeenpano ja yhteistyö kunnan ja yritysten kanssa
Uusiutuvat energiaratkaisut ja uudet tulonlähteet elinvoiman lähteinä	<ul style="list-style-type: none"> • Tuulivoimarakentamisen mahdollistaminen • Biokaasutuotannon ja jakelun mahdollistaminen
Alueellisesti toimiva ja tehokas kuntakonserni	<ul style="list-style-type: none"> • Yhteistyön jatkaminen ja tiivistäminen seutukunnan ja naapurikuntien kanssa • Konsernirakenteen edelleen kehittäminen • Työnantajakuvan edelleen kehittäminen ja henkilöstökoulutukset

Mittarit

1. Eri tarpeisiin vastaavaa ja houkuttelevaa asumista
 - Edistymistä mitataan vuokrausteella jokaiselle asuntotyypille (koon ja laadun mukaan)
 - Myönnetyt asumiseen liittyvät rakennus- ja toimenpideluvat
2. Yrittäjyyden tukeminen ja osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen
 - Avoimien työpaikkojen määrä.
3. Uusiutuvat energiaratkaisut elinvoiman lähteinä.
 - Edistymistä mitataan investointien arvolla.
4. Asukkaiden hyvinvoinnin lisääminen
 - Edistymistä mitataan kunnan hyte-kertoimella ja sen kehityksellä.
5. Tapahtumien ja aktiivisen tekemisen yhteisö
 - Edistymistä mitataan vuosittain toteutuvien tapahtumien määrällä.
6. Alueellisesti toimiva ja tehokas kuntakonserni
 - Edistymistä mitataan seudullisten kehitysprojektien arvolla sekä kuntakonsernin tuloksella.

Mittareiden toteutumisesta raportoidaan vuosittain osana kunnan tilinpäätöstä.

Strategiaa tukevat toimenpiteet toimialoittain 2024

Kunnanhallitus

- Elinvoimalupauksen mukaisten vuosittaisten yhteistyökäytäntöjen suunnittelu ja järjestäminen
- Kuntalaisten osallistaminen kunnan kehittämiseen ”Osallistava budjetoiminnin” kautta
- Kärkitoimenpiteiden edistäminen omistajaohjuksella
- Kuntakonsernin yhtenäisten käytäntöjen kehittäminen
- Seutukunnan yhteistyön, yhtenäisten käytäntöjen ja sähköisten palvelujen lisääminen
- Kuntamarkkinoinnin suunnittelu ja toteutus

Tekninen

- Koulukeskuksen kehityssuunnitelma

- VT13 alikulun rakennuttaminen
- Tunkkarin tk:n remontointi
- Kiinteistöjen kunnostus

Sivistys

- nuorten osallistaminen ja palautekyselyn toteuttaminen vuosittain koskien mm. nuoristoimen tapahtumia ja toimintaa sekä kartoitus nuorten toiveista
- kulttuuri-/tapahtumakalenterin luominen yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa
- omatoimikirjaston käynnistäminen edistää kuntalaisille palvelun saavutettavuutta ja osallisuutta
- uuden nuorisotilan avaaminen
- koulukeskuksen tilaratkaisujen suunnittelu yhteistyössä nimetyllä työryhmällä arkkitehdin kanssa

Kunnan omistajapolitiikka

Kunnan omistajapolitiikalla linjaamme missä yhteyksissä kunta on mukana omistajana ja sijoittajana ja mitä kunta omistajuudeltaan tavoittelee. Vetelin kunta on omistajana kuntalaisille elintärkeiden liiketoimintojen turvaajana sekä liiketoiminnoissa, joilla on suuri merkitys kunnan elinvoimaisuudelle, ja joissa yksityinen liiketoiminta ei ole riittävää asukkaiden ja yritysten tarpeisiin nähden, tai kun yksityinen liiketoiminta puuttuu kokonaan.

Kunnan omistajapolitiikan tavoite on kuntalaisten hyvinvoinnin ja kunnan elinvoimaisuuden lisääminen sekä luoda hyvät puitteet menestyvälle yritystoiminnalle nykyisille ja uusille yrityksille.

Kunnan tytäryhtiöt toimivat markkinaehtoisesti terveiden liiketoimintaperiaatteiden mukaisesti ja avoimesti vääristämättä kilpailua alueellamme. Hankinnat kilpailutamme tasapuolisesti hankintalain mukaisesti paikallisuus ja ekologisuus mahdollisuuksien mukaisesti huomioiden. Tytäryritysten arvojen tulee olla linjassa kunnan arvojen ja tämän omistajapolitiikan kanssa.

Kunnan tytäryritysten omistajastrategia

Vetelin Energia Oy

- Kasvustrategia noudattaminen yrityksen arvon kasvattamiseksi, liikevaihdon kasvutavoite >10% vuosittain
- Yhtiö tarjoaa alueellamme asiakkaiden tarpeet huomioiden energia-alan palveluita ja ratkaisuja sekä voi myös kehittää ja omistaa omia tuotteita.
- Olemassa olevilla sijoitusten realisoinneilla on mahdollista rahoittaa investointeja.
- Nettotulostavoite noin 10% liikevaihdosta
- Yhtiön perimien siirtohintojen tulisi olla halvimman kolmanneksen joukossa vastaavantyyppisten ja -kokoisien yhtiöiden joukossa.
- Kaukolämpötoiminnassa tulee etsiä uusia toimintatapoja turpeen käytön vähentyessä.
- Toimia kunnan kehitysyhtiön tavoin energia-alalla, käynnistäen kunnanhallituksen päätöksien mukaisia hankkeita.
- Olla mukana uusiutuvan energian hankkeissa (tuuli- bio- ja aurinkovoima)
- Pyrkiä kehittämään alihanakintaverkostoja paikallisten yritysten kanssa
- Osinkopolitiikka pidetään ennallaan, kunta ei odota osinkoa silloin kun yhtiö tekee merkittäviä investointeja ja/tai tarvitsee omistajan pääomitus.

Vetelinraitti KOy

- Asuntokannan ja yhtiön arvon kehittäminen asuntoja rakentamalla ja kunnostamalla
- Yhtiö vastaa kunnan sosiaalisesta asuntotuotannosta.
- Yhtiö vastaa kunnan asuntotuotannosta ja asuntokannan kehittämistä kysynnän mukaisesti
- Kunnan asuntojen siirto yhtiön taseeseen
- Asuntokannan laadullinen kehittäminen
- Nettotulostavoite 5-10% liikevaihdosta

Vetelin Vesi Oy

- Puhtaan veden tuotanto ja jakelu sekä jätevesien puhdistus
- Molempien liiketoiminta-alueiden on oltava kannattavia.
- Liittymien asennus ja verkostojen ylläpito
- Yhtiön tulee tehdä pitkäaikaissuunnitelma yhtiön kehittämisestä ja toiminnan mahdollisesta laajentamisesta puhtaan veden ulosmyyntiin.
- Nettotulostavoite 0-5% liikevaihdosta

Pitkälampi Oy

- Toiminta ei varsinaisesti kuulu kunnan toimialaan, joten liiketoiminta voidaan myydä.
- Hotelli-ravintolan toiminnan hoitaminen ja kehittäminen
- Yhtiö vuokraa hotelli/ravintolan kiinteällä vuokralla. Kunta vastaa kiinteistön kunnossapidosta.
- Yhtiön maksama vuokra kattaa kunnalle kiinteistöstä aiheutuneet kulut.
- Nettotulostavoite 0-10% liikevaihdosta

Kiinteistö Oy Vetelin Liikekiinteistöt

- Toimialana ja tavoitteena on liiketilojenhankinta, omistus, myynti, vuokraus ja tarvittaessa rakentaminen ja remontointi.
- Kunnan kaikkien yrityshallien siirto yhtiön taseeseen.
- Tavoitteena positiivinen nettotulos ja myöhemmin nettotulos 5-10% liikevaihdosta.

KUNNANHALLITUS

YLEISHALLINTO (sisältää kustannuspaikat kunnanhallitus, jäsenmaksut ja korvaukset, avustukset, kotouttaminen, löytöeläinten hoito ja siirtyneet eläkevastuut)

Määrärahat

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	TS 2024 (1000€)	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025 (1000€)	TS 2026 (1000€)
Toimintatuotot	23 400	15 953	16	43 570	43 570	45	45
Toimintakulut	-523 223	-326 566	-328	-432 641	-433 605	-459	-450
Toimintakate	-499 823	-310 613	-312	-389 071	-390 035	-413	-405
Poistot	-10 909	-10 323	-10	-15 012	-15 012	-16	-15
Tilikauden yli-/alijäämä	-510 732	-320 936	-322	-404 083	-405 047	-429	-420

Avustuksen hakija	TP 2022	TA 2023	TS 2024 (1000€)	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025 (1000€)	TS 2026 (1000€)
Avustus veteraanityöhön	5 000	2 000		2 000	2 000	0	0
Omaishoitajien liikuntakortti				7 500	7 500	8	8
Työmatka-avustus		5 000		5 000	5 000	5	5
Avustukset yhteensä	5 000	5 000	5	14 500	14 500	13	13

TUKIPALVELUT (sisältää kustannuspaikat kirjanpito, palkanlaskenta, toimistopalvelut, ICT ja henkilöstöpalvelut)

Määrärahat

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	TS 2024 (1000€)	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025 (1000€)	TS 2026 (1000€)
Toimintatuotot	641 734	573 493	585	626 444	626 444	639	652
Toimintakulut	-633 366	-598 992	-611	-621 966	-619 389	-645	-647
Toimintakate	8 368	-428 733	-437	4 478	7 055	-6	5
Poistot	-10 851	-10 382	-10	-12 183	-12 183	-13	-12
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 483	-439 115	-447	-7 705	-5 128	-19	-7

Toiminta

Taloushallinnon palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti omana toimintana. Konserniyhtiöiden taloushallintopalvelut yhdistetään yksitellen emokunnan toiminnan kanssa. Ohjelmistohankinnoissa pyritään yhteistyöhön naapurikuntien kanssa ja yhteistyötä KaseNet Oy:n kanssa tiivistetään edelleen.

Panostetaan ennaltaehkäisevään toimintaan henkilöstöhallinnossa tukemalla taloudellisesti henkilöstön työhyvinvointia sekä järjestämällä koko henkilöstölle luento työhyvinvoinnista. Kunta tukee osallistumista työterveyshuollon järjestämiin liikuntaryhmiin.

Tavoitteet

Vuoden 2024 alusta ei ole tulossa uusia konserniyhtiöitä emokunnan taloustiimin hoidettavaksi. Nykyistä toimintaa pyritään edelleen kehittämään ja automatisoimaan työvaiheita. Paperilaskujen laskutuslisä otetaan käyttöön, jotta verkkolaskujen määrää saataisiin lisättyä.

Mittarit

	TP 2022	TA 2023	TS 2024	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Työntekijöiden sairauspv	1 971	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800

TYÖLLISTÄMINEN (sisältää kustannuspaikat nuorten kesätyöt ja tukityöllistäminen)

Määrärahat

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	TS 2024 (1000€)	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025 (1000€)	TS 2026 (1000€)
Toimintatuotot	1 259	16 200	17	16 200	16 200	17	17
Toimintakulut	-123 902	-169 607	-173	-169 408	-169 091	-358	-361
Toimintakate	-122 643	-147 228	-150	-153 208	-152 891	-341	-344
Poistot							
Tilikauden yli-/alijäämä	-122 643	-147 228	-150	-153 208	-152 891	-341	-344

Toiminta

Nuorten kesätyöllistämiseen varataan määrärahat kolmeen kuukauden mittaiseen kesätyöhön, muille työllistäjille maksettavaan nuorten kesätyötukeen sekä tuetaan 4H-yrityksen perustajaa vaihtoehdona nuorten kesätyötuelle.

Kustannuksissa varaudutaan vuoden 2023 tapaan kahteen kuuden kuukauden tukityöllistämiskausiin. Tukityöllistämisen kustannukset ja määrärahat siirretään vuoden lopussa tukityöllistetyn tekemien tehtävien mukaan oikealle kustannuspaikalle.

Kustannuspaikalle kirjataan myös mahdollisesti vuoden aikana maksettavat työelämävalmennukset ja Kelalle maksettava työmarkkinatuen kuntaosuus.

Tavoitteet

Nuorten kesätyöllistymistuen euromäärää nostetaan hieman, koska tuen käyttö on laskenut viime vuosina.

Mittarit

	TP 2022	TA 2023	TS 2024	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tuetut kesätyöpaikat		15	15	15	15	15	15

ELINVOIMAPALVELUT (sisältää kustannuspaikat kuntamarkkinointi, yrityspalvelut ja hanke-toiminta)

Määrärahat

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	TS 2024 (1000€)	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025 (1000€)	TS 2026 (1000€)
Toimintatuotot	91	39 540	40				
Toimintakulut	-250 654	-405 439	-414	-353 994	-353 994	-361	-368
Toimintakate	-250 563	-264 120	-269	-353 994	-353 994	-361	-368
Poistot							
Tilikauden yli-/alijäämä	-250 563	-264 120	-269	-353 994	-353 994	-361	-368

Tavoitteet

Tavoitteena ovat kunnan elinvoimaisuuden lisääminen yrittäjyyttä tukemalla ja varmistamalla osaa-
van työvoiman saatavuus. Hanketoiminnan ja uusiutuvien energiaratkaisujen kehittämisen kautta
pyrimme lisäämään työpaikkoja ja verotuloja.

Toimenpiteet:

Yrityspalvelut, hankekoordinointi, aluemarkkinointi ja alueen elinvoiman kehittäminen hoidetaan se-
tutukuntayhteistyön kautta. Seutukuntaorganisaation roolia ja tehtäviä uudistetaan sekä yhtiöittämistä
viedään eteenpäin. Veteli on seutukunnan kautta mukana Kokkolan työllisyyskokeilussa, jossa ko-
keilu vastaa maakunnan alueen työllisyyspalveluista. Nämä työllisyyskokeilun kustannukset sisälty-
vät seutukunnan laskuttamiin kuntakohtaisiin kustannuksiin.

Kunnan elinvoiman ja markkinoinnin kehittämiseksi on perustettu elinvoimatyöryhmä, joka toimii
kunnan markkinointibudjetin puitteissa ja kunnanhallituksen alaisuudessa. Kunnan työntekijöistä
muodostuva markkinointiryhmä toimii markkinointiin liittyvien toimenpiteiden toteuttajana.

YHTEISTOIMINTA JA KUNTAOSUUDET (sisältää kustannuspaikat sosiaali- ja terveyspalve- lut, ympäristöterveydenhuolto, maaseutuhallinto ja hankkeet, osuudet kuntayhteisöille ja verotuskustannukset)

Määrärahat

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	TS 2024 (1000€)	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025 (1000€)	TS 2026 (1000€)
Toimintatuotot	24 032						
Toimintakulut	-13 268 296	-304 084	-310	-317 168	-317 168	-324	-330
Toimintakate	-13 244 264	-304 084	-310	-317 168	-317 168	-324	-330
Poistot							
Tilikauden yli-/alijäämä	-13 244 264	-304 084	-310	-317 168	-317 168	-324	-330

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT (määrärahat sisältyvät yhteistoiminta ja kuntaosuudet kohtaan)

Määrärahat

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	TS 2024 (1000€)	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025 (1000€)	TS 2026 (1000€)
Toimintatuotot	24 032						
Toimintakulut	-12 954 361	0	0				
Toimintakate	-12 930 329	0	0	0	0	0	0
Poistot							
Tilikauden yli-/alijäämä	-12 930 329	0	0	0	0	0	0

Toiminta

Sosiaali- ja terveyspalvelujen rahoitus siirtyi hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta.

KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	TS 2024 (1000€)	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025 (1000€)	TS 2026 (1000€)
Toimintatuotot	690 516	645 186	658	686 214	686 214	701	714
Toimintakulut	-14 799 440	-1 804 688	-1 836	-1 895 177	-1 893 247	-2 146	-2 156
Toimintakate	-14 108 925	-1 454 778	-1 478	-1 208 963	-1 207 033	-1 445	-1 442
Poistot	-21 761	-20 705	-20	-27 195	-27 195	-29	-27
Tilikauden yli-/alijäämä	-14 130 684	-1 475 483	-1 498	-1 236 158	-1 234 228	-1 474	-1 469

SIVISTYS

SIVISTYSLAUTAKUNTA

VARHAISKASVATUS

Määrärahat

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	TS 2024 (1000€)	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025 (1000€)	TS 2026 (1000€)
Toimintatuotot	146 779	109 280	111	47 700	47 700	49	50
Toimintakulut	-1 498 254	-1 569 649	-1 601	-1 582 304	-1 574 435	-1 612	-1 645
Toimintakate	-1 351 475	-1 460 369	-1 490	-1 534 604	-1 526 735	-1 564	-1 595
Poistot	-673	-675	-1	-404	-404	-404	-404
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 352 148	-1 461 044	-1 491	-1 535 008	-1 527 139	-1 968	-1 999

Toiminta

Varhaiskasvatuksen arvot - **Liikunta, Leikki ja Läheisyys** - ohjaavat kaikkea varhaiskasvatuksen toimintaa. Merkittävänä toiminnan viitekehyksenä toimii **luonto**, joka tarjoaa ehtymättömän oppimisympäristön kaikkien varhaiskasvatustyöryhmien läheisyyteen. Varhaiskasvatusta tarjotaan päiväkodissa viidessä eri ryhmässä. Päiväkodille on keskitetty vuorohoito ja luontopäiväkotiryhmä. Ryhmäperhepäivähoitoa tarjotaan Patanassa Papupadassa ja Räyriössä Lemmenrannassa. Kaikkiaan varhaiskasvatuksessa on paikka n. 90 lapselle. Sivistysjohtaja vastaa varhaiskasvatuksen hallinnollisesta johtamisesta ja tekee mm. sijoitus- ja maksupäätökset sekä tehostetun ja erityisen tuen päätökset. Päiväkodin johtaja vastaa varhaiskasvatuksen erityisopetuksesta, toimii päiväkodin johtajana ollen aktiivisesti kehittämässä koko varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa. **Varhaiskasvatussuunnitelma** laaditaan jokaiselle lapselle ja **Lapset puheeksi** -keskustelua tarjotaan uusille perheille vuosittain varhaiskasvatuksen aloituskeskusteluna sekä niissä tilanteissa, kun lapsen elämässä tapahtuu muutoksia tai se koetaan perheen ja/tai henkilökunnan näkökulmasta tärkeänä. **Daisia** käytetään työvuorojen laatimiseen, laskutukseen, hoitoaikavarauksiin, maksu- ja sijoituspäätöksiin, vatsujen tekemiseen, yhteydenpitoon, tiedottamiseen ja hallinnollisten päätösten tekemiseen. Varhaiskasvattajille varataan vuosittain 100 €/varhaiskasvattaja vaaterahaa ulko- ja sadevaatteiden sekä ulkojalkineiden hankintaan (KoneSport). Varhaiskasvatuksen **toimintaa arvioidaan** vuosittain huoltajilta kerätyn palautteen muodossa sekä itsearviointina niin työntekijöiden kuin lasten toimesta.

Tavoitteet

Varhaiskasvatuksen henkilökunnan toimintakulttuuria ohjaavat positiivinen pedagogiikka ja ratkaisukeskeisyys. Tulevan vuoden aikana osa henkilökunnasta koulutetaan TCM-ryhmänhallintamenetelmään, joka järjestetään yhdessä Perhon varhaiskasvatuksen kanssa. Lisäksi henkilökunnalle tarjotaan Metsämörri- ja Lapset puheeksi -koulutuksia ja leikkipedagogiikan koulutusta mahdollisuuksien mukaan. Kehittämistyötä tehdään hyvinvointialueen, maakunnan kuntien ja Itlan kanssa sekä paikallisesti Kasvun tuen johtoryhmässä. Varhaiskasvattajien palaverille varataan riittävästi aikaa, jotta tavoitteellisuus ja suunnitelmallisuus toteutuvat. Luontopäiväkotiryhmän pilotointia jatketaan ja tavoitteena on ryhmän toiminnan vakinaistaminen. Osana varhaiskasvatuksen henkilökunnan koulutussellista rakennetta, tullaan syksyn 2024 aikana muuttamaan osa lastenhoitajien toimista varhaiskasvatuksen sosionomin toimiksi; lakisääteiset muutokset kelpoisuuksista. Syksyelle 2024 on varattu 55 % työaikaa varhaiskasvatuksen opettajan resurssiopettajalle, mikä helpottaa sijaisjärjestelyjen organisoimisessa. Dokumentointiin ja sähköiseen viestintään kiinnitetään erityistä huomiota. Loma-aikoina päiväkotitoiminta toimii pääsääntöisesti varahoitopaikkana, jotta henkilökunnan riittävyys henkilökunnan lomien huomioiden saadaan mahdollisimman taloudellisesti järjestettyä.

PERUSOPETUS

Määrärahat

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	TS 2024 (1000€)	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025 (1000€)	TS 2026 (1000€)
Toimintatuotot	169 298	126 696	122	200 887	200 887	205	209
Toimintakulut	-4 142 299	-4 308 234	-4 378	-4 628 619	-4 607 692	-4 717	-4 812
Toimintakate	-3 973 001	-4 181 538	-4 256	-4 427 732	-4 406 805	-4 512	-4 603
Poistot	-22 569	-22 518	-22	-13 560	-13 560	-13 560	-13 560
Tilikauden yli-/alijäämä	-3 995 570	-4 204 056	-4 278	-4 441 292	-4 420 365	-18 072	-18 163

Toiminta

Perusopetuksen toimintaa ohjaavat arvot - Rakkaus, Rohkeus ja Reippaus - näkyvät kaikessa toiminnassa. Lukuvuosi alkaa 1.8. ja päättyy 31.7. Koulun toiminnan perustana on opetussuunnitelma, jota vuosittain täydennetään lautakunnassa hyväksyttävällä lukuvuosisuunnitelmalla. Vetelissä on yksi yhtenäisen perusopetuksen yksikö (0–9) sekä Tunkkarin (0–4) & Ylipään koulut (0–4). Koulujen toimintaa johtavat perusopetuksen rehtori ja apulaisjohtajat (3 henkilöä). Opetustoimen johtoryhmän tehtävänä edistää kaikkien koulujen yhteistä toimintakulttuuria (perusopetuksen rehtori, keskuskoulun apulaisjohtaja, Tunkkarin ja Ylipään koulujen apulaisjohtajat, lukion rehtori ja sivistysjohtaja). Johtoryhmä kokoontuu kuukausittain.

Vetelin keskuskoulun alakoulu 2024–2025: Esiopetus (12 esioppilasta ja 1 opettaja. Perusopetus: 1. luokka (16 oppilasta, 1 luokanopettaja), 2.luokka (8 oppilasta, 1 luokanopettaja), 3. luokka (13 oppilasta, 1 luokanopettajaa), 4. luokka (17 oppilasta, luokanopettaja), 5A-luokka (14 oppilasta, 1 luokanopettaja), 5B-luokka (14 oppilasta, 1 luokanopettaja), 6A-luokka (17 oppilasta, 1 luokanopettaja) ja 6B-luokka (18 oppilasta, 1 luokanopettaja). Alakoulussa yksi erityisluokanopettaja ja yksi laaja-alainen erityisopettaja.

Tunkkarin koulun lukuvuosi 2024–2025: esiopetus (6 oppilasta, 1 esiopettaja), 1–2-yhdysluokka (19 oppilasta, 1 luokanopettaja) ja 3–4-yhdysluokka (21 oppilasta, 1 luokanopettaja). Lisäksi koululla käy erityisopettaja ja valinnaisaineita pitäviä opettajia.

Ylipään koulun lukuvuosi 2024–2025: 0–2-yhdysluokka (6 oppilasta, 1 luokanopettaja) ja 3–4-yhdysluokka (7 oppilasta, 1 luokanopettaja). Koululla käy erityisopettaja tarpeen mukaan.

Yläkoulun lukuvuosi 2024–2025: 7A, 7B, 8A, 8B, 9A, 9B ja 9C. Yläkoululla työskentelee aineenopettajia, opinto-ohjaaja ja pääsääntöisesti kaksi erityisluokanopettajaa, joista toinen työskentelee osittain alakoulun puolella. Osalla luokanopettajista on tunteja myös yläkoulun puolella, kuten myös osalla aineenopettajia puolestaan alakouluilla.

Koulunkäynninohjaajaresurssi 2024–2025: Keskuskoululla on esiopetuksessa ja perusopetuksen luokissa yksi ohjaaja/luokka yht. 9. Erityisopetuksen pienryhmässä alakoululla on kaksi koulunkäynninohjaajaa. Tunkkarin koululla on kolme koulunkäynninohjaajaa ja yläkoululla viisi ohjaajaa, joista yksi ohjaaja työskentelee erityisopetuksen pienryhmissä ja lisäksi työajan puitteissa yleisopetuksen luokissa. Lisäksi kouluilla työskentelee Nepsy-valmentaja 10 h/vko ja 20 h/vko hänen työaikansa kohdentuu luokkamutoiseen ohjaukseen pääsääntöisesti yläkoulussa.

Talousarviossa on varaus sairaalakoulumaksuihin ja mm. muualla koulua käyvien lasten kotikuntaosuuksiin ja ohjaustarpeisiin. Talousarvioon sisältyvät mm. seuraavat ei-lakisääteiset palvelut: maksuttomat kerhot, iltapäiväkerhot ja aamukerho. Työnohjaukseen on varattu yhdelle ryhmälle neljä kokoontumiskertaa. Yläkoululle varataan määrärahaa urheiluakatemiatoimintaan, johon on sisällytetty mm. yhden yön leiri Kuortaneella. Ennaltaehkäisevään päihdevalistukseen liittyvää yhteistyötä tehdään Ehyt ry:n kanssa. Koulunuorisotyöntekijän työhön kuuluu ensisijaisesti yläkoulu, mutta ennaltaehkäisevästi työtä tehdään myös alakoulun puolella.

Tavoitteet

Esi- ja perusopetuksessa tavoitteena on toimivan opiskeluhuollon kehittäminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Paikallisen tason lisäksi kehittämistyötä tehdään maakunnan kuntien, hyvinvointialueen ja Itlan kanssa. Opiskeluhuollon lisäksi on tärkeää, että poissaolomalli otetaan haltuun jokaisen opettajan toimesta oppilaiden yhdenvertaisen edun mukaisesti. Vetelin sivistystoimi on yhdessä Kokkolan ja Itlan kanssa kehittämässä yläkouluun ryhmänhallintamenetelmää, joka on uusi konsepti; TCM soveltuu varhaiskasvatukseen ja alakuluun.

Keväällä osa henkilökunnasta (alakoulu) osallistuu TCM-koulutukseen ja halukkailla opettajilla on mahdollisuus lähteä Educa-messuille tammikuussa. Hanketoiminta mahdollistaa koordinoivan erityisluokanopettajaresurssin kevään 2024 ajalle. Tavoitteena on, että vastaavanlaista voisimme myös jatkossa rahoittaa hankerahoituksen kautta. Toiminnalla pystytään joustavasti ja oikea-aikaisesti tukemaan tuen tarpeen oppilaita ja kollegiaalisesti tukemaan opettajien työtä. Opiskeluhuollon hanke ja alueellinen ankkurihanke jatkuvat kevään ajan. Sairaalakoulun konsultointiin on varattu 6300 euroa vuodelle 2024; yhteistyö kolmen vuoden ajalle.

Koulukeskuksen rakennuksia lähdetään muokkaamaan niin sisältä kuin ulkoa päin. Tähän liittyen on nimetty tilatyöryhmä, jonka ensimmäisenä tehtävänä on arkkitehdin kilpailuttaminen ja suunnittelu-prosessin läpivieminen vuoden 2024 aikana.

	TP 2022	TA 2023	TS 2024	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Opetus €/oppilas **	7 800	8 000		9 000	9 000		
Oppilasmäärä							
Ylipään koulu	11	12	11	13	13	14	13
Keskuskoulu	148	139	130	129	129	118	116
Tunkkari koulu	53	49	48	46	46	40	36
Yhteensä 0 - 6:	212	200	189	188	188	172	165
Yläkoulu 7 - 9:	131	131	119	120	120	107	95
Yhteensä 0 - 9:	343	331	308	308	308	279	260

Oppilasmäärät sisältävät esioppilaat:

Esioppilaat yksiköittäin	TA2024	TS2025	TS 2026	TS 2027
Ylipään koulu	3	4	1	1
Keskuskoulu	12	11	11	13
Tunkkarin koulu	6	5	6	4
Yhteensä (sis. tauluk.)	21	20	18	18

V. 2026 261 opp. ja v. 2027 247 opp.

	TP 2022	TA 2023	TS 2024	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Opettajat 0 - 6							
Ylipään koulu	2	2	2	2	2	2	2
Keskuskoulu*)	9	8	8	8	8	8	7
Tunkkarin koulu	2	2	2	2	2	2	2
Yht. luok.opettajia:	13	12	12	12	12	12	11
Erytisopettaja	1	1	1	1	1	1	1
Erytislukanopettaja	1	1	1	1	1	1	2
Esikoulunopettajat	2	2	2	2	2	2	2
Yht. opettajia 0 - 6	17	16	16	16	16	16	16
Yläkoulu 7 - 9							
Aineenopettaja	12	13	12	13	13	12	11
Erytislukanopettaja	2	2	2	2	2	2	1
Yht. opettajia 7 - 9	14	15	14	15	15	14	12
Yht. opettajia 0 - 9	31	31	30	31	31	30	28

MUUT KOULUTUSKUSTANNUKSET (lukio ja konservatorio)

Määrärahat

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	TS 2024 (1000€)	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025 (1000€)	TS 2026 (1000€)
Toimintatuotot	581	0					
Toimintakulut	-493 419	-517 666	-528	-604 673	-601 684	-616	-629
Toimintakate	-492 838	-517 666	-528	-604 673	-601 684	-616	-629
Poistot	-25	-27		-16	-16	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-492 863	-517 693	-528	-604 689	-601 700	-616	-629

Toiminta

Keski-Pohjanmaan konservatorion toimipiste Vetelissä mahdollistan veteliläisille tutkintotavoitteisen musiikin opiskelemiseen.

Tähän kohtaan sisältyvät Vetelin lukion toimintamenot niin hallinnon kuin opetuksen osalta.

Tavoitteet

Veteliläisille opiskelijoille varataan 29 000 €:n määräraha konservatorio-opintoihin.

LUKIO (määrärahat sisältyvät muut koulutuskustannukset kohtaan)

Määrärahat

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	TS 2024 (1000€)	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025 (1000€)	TS 2026 (1000€)
Toimintatuotot	581	0					
Toimintakulut	-469 430	-491 666	-501	-575 430	-572 441	-586	-598
Toimintakate	-468 849	-491 666	-501	-575 430	-572 441	-586	-598
Poistot	-25	-27			-16	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-468 874	-491 693	-501	-575 430	-572 457	-586	-598

Toiminta

Veteli tarjoaa laadukkaan, uudistuvan ja opiskelijälähtöisen lukiokoulutuksen niin veteliläisille kuin muille lähialueella asuville nuorille ja aikuisille. Lukiolla on oma kokonaistyöajassa oleva rehtori (opv 11 vvh) ja osaava opettajakunta. Lukiolaisilla on mahdollisuus valita oppimateriaalit ainekohtaisesti perinteisen kirjan ja sähköisen oppimateriaalin väliltä omien opiskelutottumustensa mukaisesti. Lisäksi opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus autokoulun suorittamiseen osana lukio-opiskeluja, maksuton harrastaminen urheilutalon kuntosalilla, uimahallilla ja kansalaisopistolla.

Tavoitteet

Vetelin lukio jatkaa toimintaansa yksisarjaisena lukiona. Lukion panostaa laadukkaaseen opetukseen ja monipuoliseen yhteistyöhön toisen asteen ja korkea-asteen koulutuksen järjestäjien kanssa. Lisäksi Vetelin lukio tekee yhteistyötä Finest Futuren kanssa. Tavoitteena on, että lukuvuonna 2024–2025 lukiossa opiskelee 40 opiskelijaa, joista osa on kansainvälisiä opiskelijoita.

KIRJASTO

Määrärahat

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	TS 2024 (1000€)	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025 (1000€)	TS 2026 (1000€)
Toimintatuotot	6 990	12 518	13	1 600	1 600	2	2
Toimintakulut	-249 305	-251 887	-257	-262 823	-261 751	-268	-273
Toimintakate	-242 315	-239 369	-244	-261 223	-260 151	-266	-272
Poistot	-9	-9		-5 400	-5 400	-5	-5
Tilikauden yli-/alijäämä	-242 324	-239 378	-244	-266 623	-265 551	-272	-277

Toiminta

Vetelin kirjasto on osa Eepos-kirjastoverkkoa. Kirjastossa työskentelee vakituisesti kolme työntekijää; kaksi työntekijää 100 % työajalla ja yksi työntekijä määräaikaisesti 100 %:n työajalla omatoimikirjan sisään ajon aikana 1–5/2024, jonka jälkeen työaika on 80 %. Kirjaston tärkein tehtävä on lukemisen edistäminen ja lukemaan innostaminen. Kirjasto on avoinna joka päivä.

Tavoitteet

Omatoimikirjaston on tarkoitus palvelulla asiakkaita 1.2.2024 alkaen päivittäin. Vuoden 2023 lopulla päätetään omatoimikirjaston aukioloajasta sekä aukioloajasta, jolloin henkilökunta on palvelemassa

asiakkaita. Alkuvuodesta henkilöstöresurssia kohdennetaan opastukseen. Koska omatoimikirjaston projekti mitä todennäköisemmin ulottuu tammikuulle 2024, niin investointeihin on varattu 42 000 € menoja ja avun hanketuloa 11 500 € vuoden 2023 tapaan. Muutoin kirjastossa keskitytään perustehtävän hoitamiseen, innostavaan kokoelmatyöhön ja monipuoliseen kirjastonkäytön opetukseen ja lukemisen innostamistyöhön.

Mittarit

	TP 2022	TA 2023	TS 2024	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Lainojen määrä	53 388	58 000		59 000	59 000	60 000	60 000
Hankinnat	1 577	2 350		2 350	2 350	2 400	2 400
Fyysiset kävijät	75 509	40 000		44 000	44 000	44 000	44 000
Verkkovierailut		42 000		42 000	42 000	42 000	42 000

KULTTUURI

Määrärahat

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	TS 2024 (1000€)	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025 (1000€)	TS 2026 (1000€)
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-14 668	-25 947	-26	-37 768	-37 685	-39	-39
Toimintakate	-14 668	-25 947	-26	-37 768	-37 685	-39	-39
Poistot	-2 100	-1 596	-2	-2 760	-2 760	-3	-3
Tilikauden yli-/alijäämä	-16 768	-27 543	-28	-40 528	-40 445	-41	-42

Toiminta

Kulttuuritoimi tukee omaehtoista kulttuurin tuottamista jakamalla vuosittain avustuksia yksityisille ja yhdistyksille. Kulttuuritoimi myöntää vuosittain kulttuuripalkinnon ansioituneelle, veteliläisen kulttuurin edistäjälle. Avustuksiin varataan 7 000 euroa. Avustuksia päätettäessä painotetaan eri ikäisille kuntalaisille suunnatut tapahtumat; lapset, nuoret ja aikuisväestö. Avustusta varataan lisäksi Pulkisen ja Räyriingin kirjastopalveluiden ylläpitämiseen (1 000 €/kirjasto). Kulttuuritoimijat kutsutaan vuosittain yhteiseen palaveriin suunnittelemaan ja kehittämään kunnassa tapahtuvaa kulttuuritoimintaa. Tapahtumat ilmoitetaan tapahtumakalenterissa ja kuntatiedotteissa, sekä somekanavissa. Kulttuuritoimen budjettiin varataan 3 418 € kulttuurikeskus Lykyn toimintaan, jota hallinnoi Kaustisen kunta. Kulttuuritoimelle on siirretty toimintakuluihin osa Taidekartanon sisäisistä vuokrista (12 000 €), joka mahdollistaa yhdistyksille monipuolisen kulttuuritarjonnan järjestämisen ensi vuoden aikana arvokkaissa puitteissa.

Tavoitteet

Kulttuuritoimen tavoitteena on innostaa ja tukea veteliläisiä tuottamaan monipuolista kulttuuritoimintaa ja -tapahtumia eri-ikäisille kuntalaisille. Kulttuuritoimi avustaa yhdistyksiä ja yksityisiä toimijoita toimien kumppanina veteliläisessä kulttuurielämässä.

Mittarit

	TP 2022	TA 2023	TS 2024	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Avustukset €	6 500	8 500		9 000	9 000	9 000	9 000
Kulttuurikeskus Lykky		6		6	6	8	8
Kulttuuritapahtumat	8	10		11	11	13	13

NUORISO JA LIIKUNTA

Määrärahat

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	TS 2024 (1000€)	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025 (1000€)	TS 2026 (1000€)
Toimintatuotot	187 684	183 488	186	164 852	164 852	168	172
Toimintakulut	-661 986	-778 116	-794	-785 556	-783 292	-801	-817
Toimintakate	-474 302	-594 628	-608	-620 704	-618 440	-633	-645
Poistot				-1 500	-1 500	-2	-2
Tilikauden yli-/alijäämä	-474 302	-594 628	-608	-622 204	-619 940	-634	-647

Toiminta

Vapaa-aikatoimea johtaa 100 %:n työajalla vapaa-aikapäällikkö, joka toimii myös mm. nuorisovaltuuston ohjaajana sekä jäsenenä muissa työryhmissä oman kunnan alueella, että laajemminkin alueellisissa verkostoissa. Vapaa-aikatoimi hakee ja hallinnoi lasten ja nuorten harrastus ja tapahtumatoimintaa, sekä kulttuuritoimintaa suunnattuihin tarkoitettuja AVI:n hankerahoituksia. Vapaa-aikatoimi järjestää monipuolisesti harrastustoimintaa kaiken ikäisille liikuntakeskuksella yhteistyössä eri toimijoiden kanssa ja tukee kuntalaisten osallisuutta päätöksentekoon järjestämällä yhteistyössä nuorisovaltuuston kanssa Nuoret ja päättäjät -tilaisuuden. Säännöllistä nuorisotilatoimintaa järjestetään yläasteikäisille- ja 2. asteen nuorille. Alueellisessa yhteistyössä toteutetaan erilaisia liikuntakampanjoita ja kuntalaisilta kerätään toiveita muista mahdollisista harrastusmahdollisuuksista ja niitä pyritään toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan.

Tavoitteet

Vuoden 2024 aikana keskeisimpänä tehtävänä on avata nuorisotilan ovet alkuvuodesta 2024 ja luoda monipuolista ja kiinnostavaa toimintaa nuorisotilaan, jonne mahdollisimman moni veteliläinen nuori tulisi mukaan. Nuorisotilan kalustamiseen ja välinehankintoihin varataan 15 000 € investointeihin. Liikuntakeskuksessa jatketaan kuntosalin kaluston uudistamista ja investointeihin varataan 15 000 €. Uimahallissa pilotoidaan vuoden 2024 aikana lauantain aukioloaikaa nykyisten aukioloaikojen lisäksi. Nuorisovaltuustolle varataan mahdollisuus kesäkonsertin järjestämiseen Vetelin markkinoiden yhteydessä. Avustuksiin varataan 4H-yhdistykselle 8 500 €, liikunta-avustuksiin 15 000 € ja nuorisotoimen avustuksiin 3500 €. Jatketaan koulunuorisotyön kehittämistä ja yhteistyötä etsivän nuorisotyön saralla Halsuan ja Kaustisen kuntien kanssa.

Mittarit

	TP 2022	TA 2023	TS 2024	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Kuntosali/ Kävijämäärä		10 000		12 000	12 000	13 000	13 000
Uimahalli/kävijämäärä	18 048	20 000		21 000	21 000	21 000	21 000
Nuoret/ palauteen keskiarvo		7+		8	8	9	9

SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	TS 2024 (1000€)	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025 (1000€)	TS 2026 (1000€)
Toimintatuotot	511 333	431 982	432	415 039	415 039	423	432
Toimintakulut	-7 059 931	-7 451 499	-7 584	-7 901 743	-7 866 539	-8 053	-8 215
Toimintakate	-6 548 599	-7 019 517	-7 152	-7 486 704	-7 451 500	-7 629	-7 783
Poistot	-25 375	-24 825	-25	-23 640	-23 640	-13 974	-13 974
Tilikauden yli-/alijäämä	-6 573 975	-7 044 342	-7 177	-7 510 344	-7 475 140	-21 603	-21 757

KANSALAI SOPISTO

Määrärahat

	TP 2022	TA 2023	TS 2024 (1000€)	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025 (1000€)	TS 2026 (1000€)
Ulkoiset ja sisäiset erät							
Toimintatuotot	194 682	190 759	195	221 747	221 747	226	231
Toimintakulut	-487 344	-486 222	-496	-516 091	-513 092	-526	-536
Toimintakate	-292 662	-295 463	-301	-294 344	-291 345	-300	-306
Poistot							
Tilikauden yli-/alijäämä	-292 662	-295 463	-301	-294 344	-291 345	-300	-306

Toiminta

Opisto toimii Halsuan, Kaustisen, Perhon ja Vetelin kuntien alueella. Opiston toimintaa johtaa ja kehittää johtokunta, joka koostuu em. kuntien edustajista. Vakituiseen henkilökuntaan kuuluvat rehtori (50 %), kanslisti (50 %), musiikinopettaja ja tekstiilityönopettaja sekä osa-aikainen (60 %) musiikinopettaja (yhteinen Perhon kunnan kanssa). Määräaikaisia tuntiopettajia on 60 – 70 lukuvuodessa. Opisto julkaisee lukuvuosittain koteihin jaettavan opinto-ohjelman.

Tavoitteet

Toiminnalla halutaan edistää maaseudun elävyyttä tarjoamalla eri-ikäisille kuntalaisille monipuolisia harrastus- ja opiskelumahdollisuuksia. Tavoitteena on järjestää 6 500 opetustuntia. Opetus ajoitetaan kevätlukukaudella 13 työviikolle ja syyslukukaudella 11 työviikolle. Opisto arvioi omaa toimintaansa ja vuoden 2024 aikana toiminnan arvioinnin kohteena ovat opiston johtaminen sekä opiskelijatytyväisyys erikoiskursseilla. Talousarviossa ennakoidaan valtionosuustuottoja 230 000 €, kurssimaksutuottoja 66 000 € ja opintoseteliavustusta 2 600 €. Kunnille ennakoitu maksuosuus on yhteensä 209 791 €, joka jakaantuu kuntien kesken seuraavasti: Halsua 20 979 €, Kaustinen 81 818 €, Perho 50 350 € ja Veteli 59 544 €.

Mittarit

	TP2022	TA 2023	TS 2024	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Opiskelijat	2 664	2 900	2 900	3 000	3 000	3 000	3 000
€/kuntalainen	14,07	16,24	15,00	19,34	19,34	20,00	20,00
Kurssimaksut	71 979	60 000	60 100	66 000	66 000	66 000	66 000
Opetustunnit:							
Halsua	810	650	650	650	650	650	650
Kaustinen	2 778	2 470	2 470	2 535	2 535	2 535	2 535
Perho	1 316	1 560	1 560	1 560	1 560	1 560	1 560
Veteli	1 704	1 820	1 820	1 755	1 755	1 755	1 755
Yht. tunnit	6 608	6 500	6 500	6 500	6 500	6 500	6 500

TEKNINEN JA YMPÄRISTÖ

TEKNINEN LAUTAKUNTA

TEKNINEN HALLINTO

Määrärahat

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	TS 2024 (1000€)	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025 (1000€)	TS 2026 (1000€)
Toimintatuotot	212 555	215 635	220	284 190	284 190	290	296
Toimintakulut	-671 164	-362 907	-370	-478 182	-476 341	-487	-497
Toimintakate	-458 609	-147 272	-150	-193 992	-192 151	-198	-202
Poistot	-18 847	-18 810	-19	-1 850	-1 850	-2	-2
Tilikauden yli-/alijäämä	-477 456	-166 082	-169	-195 842	-194 001	-199	-203

Toiminta

Hallinnon tehtävänä on valmistella ja hoitaa kiinteistö-, ravitsemus- ja puhtaanapitopalveluihin sekä tilapalveluihin liittyviä yhteisiä asioita, liikenneväylien, puistojen ja yleisten alueiden sekä maa- ja metsätilojen rakennuttamis- ja kunnossapitotehtävät, kunnan keskitetty kartta-aineiston ja osoiterekisterin ylläpito sekä hoitaa teknisen lautakunnan kokouksiin liittyvät asiat. Vetelin kunta ostaa Koy Vetelinraitin toimitusjohtajan palveluja asuntojen omistus suhteella. Teknisen johtajan työaikaa myydään Vetelin Vesi Oy:lle.

Investointihankkeiden rakennuttajatehtävät hoidetaan teknisen toimen hallinnossa, valvontatehtäviin hankitaan tarvittaessa erillistä henkilöstöä tai ulkopuolista valvontaa.

Tavoitteet

Teknisen hallinnon tavoitteena on tuottaa ja järjestää tekniset palvelut tehokkaasti, taloudellisesti ja kilpailukykyisesti sekä omana toimintana että valikoidusti ostopalveluina sekä toimivien ja tehokkaiden tukipalveluiden tuottaminen. Näillä toimilla teknisiä palveluja tarjotaan kilpailukykyiseen hintaan. Teknisiä palvelujen prosesseja ja toimintatapoja voidaan tarkastella ja optimoida. Tämä voi sisältää esimerkiksi ajoneuvojen ja laitteiden parempaa huoltoa ja energiatehokkaampia käytäntöjä. Tekninen toimi kiinnittää huomiota energia tehokkuuteen, jolloin voidaan alentaa teknisten palvelujen kustannuksia pitkällä aikavälillä. Mahdollisuuksien mukaan pyritään yhdistämään resursseja ja palveluja Kaustisen kunnan teknisen toimen kanssa.

RAKENNUSVALVONTA

Määrärahat

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	TS 2024 (1000€)	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025 (1000€)	TS 2026 (1000€)
Toimintatuotot	8 374	10 100	10	10 100	10 100	10	11
Toimintakulut	-42 481	-55 982	-57	-55 238	-55 218	-56	-57
Toimintakate	-34 107	-45 882	-47	-45 138	-45 118	-46	-47
Poistot	-925	-927	-1	-925	-925	-1	-1
Tilikauden yli-/alijäämä	-35 032	-46 809	-48	-46 063	-46 043	-47	-48

Toiminta

Vetelin kunnan rakennusvalvonnan palveluja tuotetaan ostopalveluna Kaustisen kunnasta. Rakennusvalvonnan yleisenä tavoitteena pidetään laadukasta rakentamista. Asiakaspalvelu pidetään joustavana ja nopeana. Rakennustarkastajan myönnettävissä olevat luvat tulee käsitellä 21 vuorokaudessa. Tarkastukset tehdään 14 päivän kuluessa asiakkaan yhteydenotosta, kiireelliset katselmukset tehdään välittömästi.

Tavoitteet

Rakennusvalvonta edistää, opastaa ja valvoo laadukkaan rakennuskannan ja viihtyisän ympäristön syntymistä ja säilymistä. Sen tehtävänä on ohjata ja neuvoa rakentajia sekä hoitaa maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset lupa-asiat ja tarkastukset. Kaustisen ja Vetelin yhteisen rakennustarkastajan työajasta käytetään noin 25 % Vetelin rakennusvalvonnan ja maankäytön suunnittelun tehtävien hoitamiseen. Palkkakulut on jaettu tämän perusteella. Tämä tarkoittaa yhtä toimistopäivää Vetelin kunnanvirastolla ja loppu työaika on etänä hoidettavaa työtä. Tekninen johtaja ja kiinteistöpäällikkö hoitavat rakennusvalvontaan liittyvät aloituskokoukset sekä katselmukset.

YMPÄRISTÖN HUOLTO

Määrärahat

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	TS 2024 (1000€)	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025 (1000€)	TS 2026 (1000€)
Toimintatuotot	10 006	6 500	7	6 200	6 200	6	6
Toimintakulut	-36 269	-34 950	-36	-40 843	-40 843	-42	-42
Toimintakate	-26 263	-28 450	-29	-34 643	-34 643	-35	-36
Poistot	-925	-927	-1	-925	-925	-1	-1
Tilikauden yli-/alijäämä	-27 188	-29 377	-30	-35 568	-35 568	-36	-37

Toiminta

Ympäristön tilan seuraaminen. Ympäristölupien joustava ja nopea käsittely ja lupaehtojen valvonta, rakennetun ympäristön siisteydestä huolehtiminen.

Tavoitteet

Ympäristöhuollossa panostetaan rakennetun ympäristön tilan seurantaan sekä kuntalaisten tasa-arvoiseen kohteluun lupa-asioissa. Talousarvioon on varauduttu, että Kaustisen ja Vetelin yhteisen ympäristötarkastajan työpanosta käytetään 40 %, tämä tarkoittaa kahta toimistopäivää viikossa Vetelin kunnanvirastolla. Ympäristötarkastajan työ määrä on ollut käytännössä kuluvana vuonna noin 2 työpäivää viikossa.

MAANKÄYTTÖ

Määrärahat

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	TS 2024 (1000€)	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025 (1000€)	TS 2026 (1000€)
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-44 620	-72 940	-74	-79 251	-79 251	-81	-82
Toimintakate	-44 620	-72 940	-74	-79 251	-79 251	-81	-82
Poistot							
Tilikauden yli-/alijäämä	-44 620	-72 940	-74	-79 251	-79 251	-81	-82

Tavoitteet

Maankäytön talousarviossa on varauduttu ajantasakaavan laadintaan. Vetelin asemakaavat ovat useilta eri vuosilta ja kaavamerkintöjä/määräyksiä on erilaisia kaavan mukaan. Ajantasakaavalla saadaan yhtenäiset ja maanomistajille tasapuoliset merkinnät/määräykset kaava-alueiden sijainneista riippumatta. Ajantasakaavalla voidaan myös toteuttaa myös ajankohtaisia teknisiä muutoksia, jotka muutoin vaatisivat yhden tai useamman erillisen kaavamuutoksen. Esim. käyttötarkoituksen muutokset (AM ->maatilojen nykyinen tilanne / muut tarpeelliset), tonttien yhdistämiset, poikkeusluvut, tiealueiden erityiskysymykset (lyt-kaduiksi, tiealueiden laajuus). Ajantasakaavan jälkeen myös kaavamuutosten merkinnät ja määräykset ovat helpommin pidettävissä yhtenäisinä ja maanomistajille tasavertaisena.

Toiminta

Maankäytön suunnittelulla varaudutaan siihen, että kunnassa on tarjolla kysyntää vastaavia tontteja sekä asumiseen että teollisuuden ja liikerakentamisen tarpeisiin. Suunnittelun tärkeä lähtökohta on sijoittaa toiminnot siten, että asukkaiden, toiminnanharjoittajien sekä kunnan intressit voitaisiin huomioida. Suunnittelussa tulee selvittää kunnallistekniikan ja liikenteen sekä mahdollisten kuljetuspalveluiden vaatimat taloudelliset resurssit.

PELASTUSTOIMINTA

Määrärahat

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	TS 2024 (1000€)	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025 (1000€)	TS 2026 (1000€)
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-353 620	0	0				
Toimintakate	-353 620	0	0	0	0	0	0
Poistot	-16 996	-16 956					
Tilikauden yli-/alijäämä	-370 616	-16 956	0	0	0	0	0

Toiminta

Pelastustoiminta siirtyi vuoden 2023 alussa hyvinvointialueen toiminnaksi.

LIIKENNEVÄYLÄT

Määrärahat

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	TS 2024 (1000€)	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025 (1000€)	TS 2026 (1000€)
Toimintatuotot	833	850	1	890	890	1	1
Toimintakulut	-238 314	-264 033	-269	-317 663	-322 611	-324	-330
Toimintakate	-237 481	-263 183	-268	-316 773	-321 721	-323	-330
Poistot	-140 089	-139 699	-140	-132 778	-132 778	-133	-133
Tilikauden yli-/alijäämä	-377 570	-402 882	-408	-449 551	-454 499	-456	-462

Toiminta

Kunnan liikenneväylien toiminta-ajatus on painottaa liikenneturvallisuutta ensisijaisena tavoitteena. Tämä sisältää pyrkimyksen onnettomuuksien vähentämiseen ja tienkäyttäjien turvallisuuden varmistamiseen.

Kunta hoitaa asemakaava-alueella olevien katujen ylläpidon, kunnan omistamien tie- ja katuvalojen ja asemakaava-alueella olevien avo-ojien kunnossapidon ja asemakaava-alueelta tulevien vesien poisjohtaminen sekä avustaa yksityisteitä talvikunnossapidolla sekä avustaa kesäkunnossapitoavustuksin. Asemakaavateitä on yhteensä 17,070 km ja kevyen liikenteen väyliä 4,15 km. Yksityisteiden kesäkunnossapitoavustuksiin on varattu 30.000 € vuodelle 2024. Kunnan tekninen lautakunta on määrittänyt yksityisteiden avustusperiaatteet. Näiden periaatteiden lisäksi kunta voi avustaa yksityisteitä yksityistiemäärärahoista osoite- ja osoitejärjestelmän ylläpitoon. Katujen ja yksityisteiden talviaurauksesta on pyydetty tarjoukset vuosille 2023–2026.

Tavoitteet

Kadut ja yksityistiet hoidetaan teknisen lautakunnan määrittelemän kunnossapitoluokan III tavoite-tason mukaisesti. Kunta vastaa katujen ja yksityisteiden lumen aurauksesta. Tie- ja katuvalojen rikkoutuneet lamput vaihdetaan syksyn aikana. Kesäkunnossapitoavustukset myönnetään yksityisteiden kunnossapitoon.

PUISTOT JA YLEISET ALUEET

Määrärahat

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	TS 2024 (1000€)	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025 (1000€)	TS 2026 (1000€)
Toimintatuotot	3 194						
Toimintakulut	-182 512	-202 962	-207	-174 961	-174 578	-178	-182
Toimintakate	-179 318	-202 962	-207	-174 961	-174 578	-178	-182
Poistot	-57 448	-52 993	-53	-70 756	-70 756	-71	-71
Tilikauden yli-/alijäämä	-236 766	-255 955	-260	-245 717	-245 334	-249	-253

Toiminta

Leikkikenttiä on Harmaakivellä, liikuntakeskuksessa, Tunkkarilla ja Räyngissä Välikankaan puistoissa. Leikkikenttälusteita on myös kouluilla, päiväkodilla ja ryhmäperhepäiväkodeissa. Keskusurheilukenttä, pesäpallokenttä, Torpan kenttä ja jääkiekkokaukalot on hoidettu kunnan toimesta. Karjalankosken, Ahon ja Patanan yleiset uimarannat hoidetaan kunnan toimesta.

Keskustan latuverkosta hoidetaan latukoneella ja muilla kylillä valaistuista laduista huolehtivat kylätoimikunnat ja yhdistykset, joille kunta korvaa tehdyn työn avustuksena.

Tavoitteet

Leikkikenttälusteiden kuntotarkastus tehdään keväällä vuosittain ja yleistä kuntoa ammattimiehet seuraavat viikoittain. Leikkikenttien turvallisuusasiakirjat pidetään ajan tasalla. Ulkoliikuntapaikat pidetään nykyisellä tasolla määrärahojen puitteissa. Tavoitteena on viihtyvyyden parantaminen ja lisääminen kunnan omistamissa puistoissa ja yleisillä alueilla.

MAA- JA METSÄTILAT

Määrärahat

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	TS 2024 (1000€)	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025 (1000€)	TS 2026 (1000€)
Toimintatuotot	67 777	37 800	39	47 000	47 000	48	49
Toimintakulut	-55 466	-9 577	-10	-15 827	-15 827	-16	-16
Toimintakate	12 311	28 223	29	31 173	31 173	32	32
Poistot							
Tilikauden yli-/alijäämä	12 311	28 223	29	31 173	31 173	32	32

Toiminta

Metsätaloussuunnitelma on päivitetty vuonna 2012. Tätä suunnitelmaa pidetään MHY:n toimesta jatkuvasti ajan tasalla. Metsämaata on 406,6 ha, kitumaata 74,1 ha, joutomaata 205,8 ha ja muuta maata 61,1 ha yhteensä 747,6 ha. Vuokrattuja peltoalueita on yhteensä 16,85 hehtaaria. Peltoalueista on pyydetty tarjoukset keväällä 2019 ja vuokrasopimukset ovat voimassa pääosin 31.12.2023 saakka. Vetelin kunta on vuokrannut omistamansa tilan 924-403-14-65, 54.6 ha Neova Oy:lle 31.12.2036 saakka sekä 924-410-2-169, 172 ha Neova Oy:lle 31.12.2035 saakka.

Tavoitteet

Metsätaloussuunnitelman mukaisesti tavoitteena on kestävä puuntuotanto ja tasaiset hakkutulot. Pelto- ja tonttialueiden vuokraus ja kunnossapito siten, että alueet ovat siistejä ja asutun näköisiä.

TOIMITILA- JA VUOKRAUSPALVELUT

Määrärahat

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	TS 2024 (1000€)	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025 (1000€)	TS 2026 (1000€)
Toimintatuotot	2 896 179	2 915 555	2 974	3 193 505	3 193 505	3 257	3 323
Toimintakulut	-2 368 569	-2 218 062	-2 262	-2 460 763	-2 452 977	-2 508	-2 559
Toimintakate	527 610	697 493	712	732 742	740 528	749	764
Poistot	-788 621	-726 614	-727	-758 731	-758 731	-759	-759
Tilikauden yli-/alijäämä	-261 011	-29 121	-15	-25 989	-18 203	-10	5

Toiminta

Kunnan omistamien kiinteistöjen hallinnointi ja kunnossapito. Kiinteistöillä on ympärivuorokautinen päivystys, päivystys hoidetaan teknisen toimen työntekijöiden toimesta. Kunta myy talonmiespalveluita Koy Vetelinraitille ja Vetelin energialle noin yhden henkilötyövuoden verran palveluja.

Tavoitteet

Tavoitteena on tuottaa toimitila- ja vuokrauspalveluiden tarjoaminen taloudellisesti ja tehokkaasti niin, että kustannukset pysyvät hallinnassa ja palvelut tuottavat tarvittavaa tuottoa tai kattavat omat kustannuksensa.

ASUMINEN

Määrärahat

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	TS 2024 (1000€)	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025 (1000€)	TS 2026 (1000€)
Toimintatuotot	187 614						
Toimintakulut	-137 238	-23 985	-24	-29 686	-29 686	-30	-31
Toimintakate	50 376	-23 985	-24	-29 686	-29 686	-30	-31
Poistot							
Tilikauden yli-/alijäämä	50 376	-23 985	-24	-29 686	-29 686	-30	-31

Toiminta

Kunnan asumisen toiminta kattaa joukon palveluja, toimenpiteitä ja päätöksiä, joiden tavoitteena on luoda ja ylläpitää terveellisiä, turvallisia ja laadukkaita asuinolosuhteita kuntalaisille.

RUOKAHUOLTO

Määrärahat

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	TS 2024 (1000€)	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025 (1000€)	TS 2026 (1000€)
Toimintatuotot	1 507 545	476 239	484	546 521	546 521	557	569
Toimintakulut	-1 544 232	-497 146	-506	-536 531	-534 436	-547	-558
Toimintakate	-36 687	-20 907	-22	9 990	12 085	11	11
Poistot							
Tilikauden yli-/alijäämä	-36 687	-20 907	-22	9 990	12 085	11	11

Toiminta

Ruoanvalmistus tapahtuu Vetelin kunnassa keskuskoulun keittiöllä, jossa valmistetaan koulujen ja päivähoidon ateriat. Siellä valmistetaan tällä hetkellä noin 540 hengen lounasruoat koulujen aukioloaikoina. Ruokahuolto suunnittelee ruokapalvelut yhteistyössä asiakkaiden kanssa eri toimipisteiden tarpeisiin. Keskuskoululla syövät koulun 0-4 lk sekä koko kunnan 5-9 lk:t sekä lukio. Lisäksi ruoka toimitetaan Tunkkarin ja Ylipään koululle sekä Päiväkotikiitoskotiin ja Lemmenrannan sekä Papupadan ryhmiin. Ruokahuollon tehtävänä on noudattaa ravitsemussuosituksia ja varmistaa, että tarjottava ruoka on terveellistä ja monipuolista ja että valmistukseen käytetään vain kotimaisia maito-, vilja-, vihannes- ja lihatuotteita.

Tavoitteet

Tavoitteena on tarjota terveellinen ja riittävä ruokahuolto kustannustehokkaasti. Ruokahuolto huolehtii myös ruokajätteiden asianmukaisesta käsittelystä ja pyrkien vähentämään ruokahävikkiä eri toimintatavoillaan. Kestävän ruokahuollon periaatteet ovat osa kunnan toimintaa.

TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	TS 2024 (1000€)	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025 (1000€)	TS 2026 (1000€)
Toimintatuotot	4 875 698	3 646 079	3 718	4 072 106	4 072 106	4 154	4 237
Toimintakulut	-5 197 493	-3 578 672	-3 648	-4 013 613	-4 006 456	-4 091	-4 174
Toimintakate	-321 798	67 407	70	58 493	65 650	62	63
Poistot	-1 005 004	-938 116	-939	-964 115	-964 115	-964	-964
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 326 803	-870 709	-869	-905 622	-898 465	-902	-901

INVESTOINNIT 2024 - 2026

KUNNANHALLITUS

	Hankkeen kustannus arvio	TP 2022	TA 2023	TS 2024	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Menot			-699 400	-800 000	-860 000	-860 000	0	0
Tulot								
Netto		0	-699 400	-800 000	-860 000	-860 000	0	0
Kiinteistöjen hankinta <i>Ei poistoja</i>		1100.9101.9031.5361			50 000	50 000		
Kiinteistö Oy Vetelinraitin pääomittaminen <i>Ei poistoja</i>		1202.9120.9031.5551.S11221			800 000	800 000		
Dynasty sopimushallinnan hankkiminen <i>Muihin pitkävaikutteisiin menoihin sis. atk-ohjelmistot poistetaan 2-5 vuoden aikana. Perusteena poistoajan ylärajan käytölle tämän hankinnan osalta on, että hallinnon ohjelmistot ovat pitkäikäisiä ja niitä uusitaan yleensä 10-15 vuoden välein. Poistoajaksi 10v</i>		1005/1011/1021.9115.9031.1101			10 000	10 000		

SIVISTYSLAUTAKUNTA

	Hankkeen kustannus arvio	TP 2022	TA 2023	TS 2024	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Menot			-69 000	0	-72 000	-62 000	0	0
Tulot			15 000		11 500	11 500		
Netto		0	-54 000	0	-60 500	-50 500	0	0
Omatoimikirjasto (haetaan avustusta)	Kalustohankinta sis.mm. kameroita ym.laitteita, poistoajaksi 5v		1170.9260.9031.3501		42 000	32 000		
Koulukeskuksen kalustaminen <i>Kalustohankinta, menojäännöspoisto 40 %</i>			1170.9215.9031.3051					
Nuorisotilan kalustaminen ja välineistön hankinta <i>Kalustohankinta, menojäännöspoisto 40 %</i>			1170.9255.9031.3601	15 000		15 000		
Kuntosalin laitehankinnat <i>Kalustohankinta, raskasta rautaa, poistoajaksi 10v</i>			1170.9250.9031.3551	15 000		15 000		
Kotitalousluokan remontointi ja kalustaminen <i>Kalustohankinta, menojäännöspoisto 40 %</i>			1170.9216.9031.3051					
Tulot								
Avustus omatoimikirjastoon			1170.9260.9060.3501	11 500		11 500		

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Tievalot

	Hankkeen kustannus arvio	TP 2022	TA 2023	TS 2024	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Menot			-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Tulot								
Netto		0	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Tievalojen valaisimien vaihto energiaa säästäviin <i>Tievalojen poisto 20 % menojäännöksestä/v</i>			1150/11955.9301.9021.4601		30 000	30 000	30 000	30 000

Katujen rakentaminen

	Hankkeen kustannus arvio	TP 2022	TA 2023	TS 2024	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Menot			-60 000	-50 000	-60 000	-60 000	-20 000	0
Tulot								
Netto		0	-60 000	-50 000	-60 000	-60 000	-20 000	0
Yhdistetyn pyörätien ja jaikakäytävän jatkaminen Kivihyppäntien liittymään saakka, suunnittelu+toteutus <i>Katujen poisto 15 % menojäännöksestä/v</i>			1130/11953.9322.9021.4601		20 000	20 000	20 000	
Asemakaava-alueiden hulevesien suunnittelu + toteutus <i>Katujen poisto 15 % menojäännöksestä/v</i>			1130/11953.9330.9021.4601		30 000	30 000		
Liikenneturvallisuustyön suunnitelman toteutus, ensisijaiset toimenpiteet <i>Muut maa- ja vesirakenteet menojäännöpoisto 20%</i>			1130/11953.9326.9021.4601		10 000	10 000		

Katujen päällystäminen

	Hankkeen kustannus arvio	TP 2022	TA 2023	TS 2024	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Menot			-25 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Tulot								
Netto		0	-25 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Katujen päällystäminen <i>Katujen poisto 15 % menojäännöksestä/v</i>			1130/11953.9344.9021.4601		50 000	50 000	50 000	50 000

Teollisuushallit ja toimitilat

	Hankkeen kustannus arvio	TP 2022	TA 2023	TS 2024	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Menot			-70 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Tulot								
Netto		0	-70 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Teollisuushallit ja toimitilat <i>Nettokustannukset lisätään ko. kiinteistön poistopohjaan, poisto jäljellä olevan poistoajan puitteissa. Teollisuushallien poistoaika 20v</i>			1120/11202/11957.9451.9021.5352/7703		30 000	30 000	30 000	30 000

Hallinto- ja laitosrakennukset

	Hankkeen kustannus arvio	TP 2022	TA 2023	TS 2024	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Menot			-650 000	-120 000	-975 000	-1 145 000	-2 550 000	-2 550 000
Tulot				0	0		0	
Netto		0	-650 000	-120 000	-975 000	-1 145 000	-2 550 000	-2 550 000
LVI järjestelmien ylläpito ja kehittäminen (energialehokkuus)	Hallinto- ja laitosrak. korj.investointi Opetustoimen rak. korjausinv. Sosiaali- ja terv.toim. rak. korjausinv.		1115/1195.9500.9021.5352/7703 1116/11951.9551.9021.5352/7701 1117/11952.9552.9021.5352/7702		10 000 10 000 10 000	10 000 10 000 10 000		
Hotellin julkisivun ehostos ja sisäpuolisia kunnostustöitä <i>Kiinteästi kiinteistöön liitettäviä erikoiskalusteita, jolloin poistoaika kunkin kiinteistön jäljellä olevan poistoajan puitteissa. Muut laitteet ja kalusteet menojäännöspoisto 40%/v</i>			1115/1195.9505.9021.5352/7703		50 000	50 000		
Lemmenrannan pintaremontti <i>Nettokust. lis. ko. kiinteistön jäljellä olevaan poistopohjaan ja poistetaan hyväksytyin poistosuun. mukaan/31.12.2029</i>			1115/1195.9547.9021.5352/7703		15 000	15 000		
Ylipään koulun ulkomaalaus <i>Nettokust. lis. ko. kiinteistön jäljellä olevaan poistopohjaan ja poistetaan hyväksytyin poistosuun. mukaan/31.12.2039</i>			1116/11951.9543.9021.5352/7701			30 000		
Tunkkarin terveyskeskuksen hakevarasto Tunkkarin terveyskeskus, kuntotutkimuksen mukaiset toimenpiteet <i>Nettokust. lis. ko. kiinteistön jäljellä olevaan poistopohjaan ja poistetaan hyväksytyin poistosuun. mukaan/30.11.2039</i>			1117/11952.9514.9021.5352/7702 1117/11952.9516.9021.5352/7702		100 000 400 000	100 000 400 000	50 000	50 000
Harjukodin terassien katokset ym. <i>Nettokust. lisätään ko. kiinteistön jäljellä olevaan poistopohjaan ja poistetaan hyväksytyin poistosuun. mukaan/31.8.1942</i>			1117/11952.9513.9021.5352/7702		50 000	50 000		
Kunnanviraston valaistus-, liiketunnistimet sekä ovilukitukset <i>Nettokust. lisätään ko. kiinteistön jäljellä olevaan poistopohjaan ja poistetaan hyväksytyin poistosuun.mMukaan/31.3.2043</i>			1115/1195.9503.9021.5352/7703		35 000	35 000		
Koulukeskuksen peruskorjauksen suunnittelu <i>Nettokust. lis. ko. kiinteistön jäljellä olevaan poistopohjaan ja poisto hyväksytyin poistosuun.mukaan/Uudisrakennusten osalta valmistuttuaan 30v.</i>			1116/11951.9531.9021.5352/7701		50 000	160 000		
Liikuntakeskuksen saneeraus ja muutostyö - Ulko-ovien uusiminen, uimahallin käytävätilat, peräpukuhuoneet, suihkut lukitukset. <i>Nettokust. lisätään ko. kiinteistön poistopohjaan ja poistetaan hyväksytyin poistosuun. mukaan 31.1.2041 mennessä.</i>			1115/1195.9502.9021.3551/7703		120 000	120 000		
Omatoimikirjasto (Muksula) <i>Nettokust. lis. ko. kiinteistön jäljellä olevaan poistopohjaan ja poisto hyväksytyin poistosuun. mukaan/30.4.2037</i>			1116/11951.9532.9021.3501/7701		30 000	30 000		
Nuorisotilojen remontointi <i>Nettokustannukset lisätään ko. kiinteistön poistopohjaan, poisto jäljellä olevan poistoajan puitteissa.</i>			1120/11202.9452.9021.5352/7703			30 000		
Kivitaskun parkkipaikka+piha-alueen teknurmi <i>Muut kiinteät rakenteet ja laitteet, m-poisto 20%</i>			1150/11953.9021.5352		35 000	35 000		
Kuusikodin kunnostustyöt <i>Nettokust. lisätään ko. kiinteistön jäljellä olevaan poistopohjaan ja poisto hyväksytyin poistosuun.mukaan/30.6..2037</i>			1117/11952.9544.9021.5352/7702		10 000	10 000		
Koulukeskuksen remontointi <i>Nettokust. lis. ko. kiinteistön jäljellä olevaan poistopohjaan ja poisto hyväksytyin poistosuun.mukaan/Uudisrakennusten osalta valmistuttuaan 30v.</i>			1116/11951.9531.9021.5352/7701				2 500 000	2 500 000
Keskuskoulun varavoima ja valmistuskeittiö 400 l keittopadan uusiminen tarvittaessa <i>Muut kiinteät rakenteet ja laitteet m-poisto20% keittopadan osalta. jäähdvtskaappi muut laitteet ja kalusteet m-poisto 40%</i>			1116/11951.9525.9021.5352/7701		50 000	50 000		

Vesistöjen kunnostus ja ympäristönhoitotyöt

	Hankkeen kustannus arvio	TP 2022	TA 2023	TS 2024	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Menot			-69 000	-69 000	-139 000	-139 000	0	0
Tulot			30 000	30 000	65 000	65 000	0	0
Netto		0	-39 000	-39 000	-74 000	-74 000	0	0
Haapajärven kunnostus, ruoppaus, ym <i>Tasapoisto 5 vuotta</i>			1010.1022.9611.9049.4401		130 000	130 000		
Ympäristönhoitotyöt <i>Tasapoisto 5 vuotta</i>			1010.1022.9612.9049.4401		9 000	9 000		
Tulot								
Ely-keskuksen avustus Haapajärven kunnostukseen			1010.1022.9611.9060.4401		65 000	65 000		

Muut investoinnit

	Hankkeen kustannus arvio	TP 2022	TA 2023	TS 2024	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Menot			-625 000	-785 000	-500 000	-680 000	-380 000	0
Tulot			200 000	270 000	400 000	0	0	0
Netto		0	-425 000	-515 000	-100 000	-680 000	-380 000	0
Urheilukentän radan kunnostus <i>Muut maa- ja vesirakenteet menojäännöpoisto 20%</i>			1130/11953.9625.9021.3551				150 000	
Jääkiekkokaukalon jäähdytys <i>Muut kiinteät rakenteet ja laitteet mj-poisto20%</i>			1130/11953.9636.9021.3551				200 000	
VT13 Alikulkutunnelin rakentamisen rakennussuunnittelu <i>Muut pitkävaikutteiset menot, osallistuminen toisen yhteisön väylä/tunnelihankkeeseen, tasapoisto 35v, perusteena 35 v. poistoajalle alikulkutunnelin arvioitu pitkä käyttöikä</i>			1010/1022.9626.9021.3551		50 000	50 000		
VT 13 Alikulkutunnelin rakentaminen <i>Muut pitkävaikutteiset menot, osallistuminen toisen yhteisön väylä/tunnelihankkeeseen, tasapoisto 35v, perusteena 35 v. poistoajalle alikulkutunnelin arvioitu pitkä käyttöikä</i>			1010/1022.9640.9021.3551		400 000	580 000		
Leikkikenttävälineet <i>Muut kiinteät rakenteet ja laitteet mj-poisto 20%</i>			1170.9643.9031.4701		15 000	15 000		
Karhunkankaan metsätie, (Vetelin kunnan osuus) <i>Muihin pitkävaikutteisiin menoihin sis. Metsätieosuus, tasapoisto 20 vuoden aikana</i>			1010/1022.9650.9049.5361		35 000	35 000		
Traktorin päivitys <i>Muut liikkuvat työkonemat, mj-poisto 30%</i>			1160.9631.9031.4701				30 000	
Tulot								
Avustus alikulkutunnelin rakentamiseen			1130/1022.9640.9060.4601		400 000			

TEKNISEN LAUTAKUNNAN INVESTOINNIT YHTEENSÄ

	TP 2022	TA 2023	TS 2024	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Menot	0	-1 529 000	-1 134 000	-1 784 000	-2 134 000	-3 060 000	-2 660 000
Tulot	0	230 000	300 000	465 000	65 000	0	0
Netto	0	-1 299 000	-834 000	-1 319 000	-2 069 000	-3 060 000	-2 660 000

INVESTOINNIT YHTEENSÄ

	TP 2022	TA 2023	TS 2024	Ehdotus 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Menot	0	-2 297 400	-1 934 000	-2 716 000	-3 056 000	-3 060 000	-2 660 000
Tulot	0	245 000	300 000	476 500	76 500	0	0
Netto	0	-2 052 400	-1 634 000	-2 239 500	-2 979 500	-3 060 000	-2 660 000